

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské sociální práce

Mezinárodní sociální a humanitární práce

Marcela Krejčí

*Veřejné mínění obyvatel Olomouce o rozvojové a
humanitární pomoci a činnosti Arcidiecézní charity*

Olomouc

Bakalářská práce

vedoucí práce: Mgr. Vladislava Závorská

2013

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a že jsem všechny použité informační zdroje uvedla v seznamu literatury.

V Olomouci dne 28. března 2013

.....

Marcela Krejčí

Poděkování:

Děkuji především Mgr. Vladislavě Závrské, vedoucí práce, za všestrannou pomoc, odborné vedení a mnoho cenných rad a podnětů. Rovněž děkuji Mgr. Martinu Zamazalovi za ochotu a spolupráci při realizaci mé práce. A také děkuji svým rodičům, kamarádům a všem ostatním, kteří mi byli v průběhu tvorby této práce, ale i během celého studia jakoukoliv oporou.

OBSAH

ÚVOD.....	6
I. TEORETICKÁ ČÁST	8
1 MEZINÁRODNÍ POMOC A SPOLUPRÁCE.....	8
1.1 HUMANITÁRNÍ POMOC.....	8
1.1.1 <i>Definice dle mezinárodních organizací .....</i>	<i>9</i>
1.1.2 <i>Pojetí humanitární pomoci v ČR.....</i>	<i>11</i>
1.2 ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE	13
1.2.1 <i>Definice dle mezinárodních organizací .....</i>	<i>14</i>
1.2.2 <i>Pojetí rozvojové spolupráce v ČR .....</i>	<i>15</i>
2 VÝZNAM CÍRKEVNÍCH INSTITUCÍ V MEZINÁRODNÍ POMOCI A SPOLUPRÁCI	18
2.1 ROZMĚRY CHARITATIVNÍ SLUŽBY CÍRKVÍ.....	18
2.2 RŮZNÉ VÝZNAMY CÍRKEVNÍCH INSTITUCÍ V POSKYTOVÁNÍ POMOCI DO ZAHRANIČÍ	19
3 ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC.....	22
3.1 ROZVOJOVÉ A HUMANITÁRNÍ PROJEKTY V ZAHRANIČÍ.....	23
3.1.1 <i>Haiti .....</i>	<i>23</i>
3.1.2 <i>Ukrajina .....</i>	<i>25</i>
3.2 ČINNOST ARCIDIECÉZNÍ CHARITY OLOMOUC V ČESKÉ REPUBLICE.....	26
4 ROLE VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ V MEZINÁRODNÍ POMOCI A SPOLUPRÁCI	28
4.1 VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ	28
4.1.1 <i>Definice veřejného mínění .....</i>	<i>29</i>
4.1.2 <i>Veřejné mínění dle sociálně-historického pohledu.....</i>	<i>30</i>
4.2 ROLE VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ V MEZINÁRODNÍ POMOCI A SPOLUPRÁCI.....	33
4.2.1 <i>Veřejné mínění a média .....</i>	<i>33</i>
4.2.2 <i>Výzkumy veřejného mínění .....</i>	<i>36</i>
II. VÝZKUMNÁ ČÁST.....	38
5 EMPIRICKÝ VÝZKUM	38
5.1 VÝZKUMNÝ CÍL, DÍLČÍ CÍLE, HYPOTÉZY A JEJICH OPERACIONALIZACE	38
5.2 METODOLOGIE VÝZKUMU A PŘÍSTUP ZPRACOVÁNÍ DAT	43
5.3 PŘEDVÝZKUM	44
5.4 PRŮBĚH VÝZKUMU.....	44
5.5 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA VÝZKUMNÉHO VZORKU.....	45
5.6 VÝSLEDKY Z ANALÝZY DAT	46

5.6.1	<i>Informovanost o mezinárodní pomoci a spolupráci.....</i>	46
5.6.2	<i>Povědomí o Arcidiecézní charitě Olomouc.....</i>	59
5.6.3	<i>Angažovanost v mezinárodní pomoci a spolupráci.....</i>	62
6	ZÁVĚRY VÝZKUMU	69
7	DISKUZE	70
	SHRNUTÍ	72
	SEZNAM ZDROJŮ A LITERATURY	73
	KNIHY.....	73
	ODBORNÉ ČLÁNKY	76
	ELEKTRONICKÉ ZDROJE	77
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	83
	SEZNAM PŘÍLOH	84
	PŘÍLOHA 1: PRŮVODNÍ DOPIS PRO TAZATELE	85
	PŘÍLOHA 2: STANDARDIZOVANÝ ROZHOVOR.....	87

ÚVOD

Tato práce se zabývá veřejným míněním, jakožto souborem různých názorů a postojů, které se mimo jiné formují také skrze média, a mohou být důležitým faktorem například při poskytování finanční či jiné formy podpory projektům nejen humanitárním a rozvojovým, ale také projektům sociálních služeb.

S veřejným míněním je také spojeno public relations, neboť pokud lidé nemají informace o nějaké organizaci, která působí v jejich okolí, v případě této práce je to primárně Arcidiecézní charita Olomouc, tak nejen, že nebudou znát její pole působnosti, ale také nebudou vědět o jejích projektech, na které by mohly přispět v případě, že by se o nich dozvěděli díky účinné propagaci.

Cílem této práce je skrze kvantitativní výzkum veřejného mínění zjistit informace o tom, zda jsou obyvatelé Olomouce informováni o různých formách pomoci do zahraničí a také jestli znají Arcidiecézní charitu Olomouc, jakožto organizaci přímo z Olomouce, která působí na poli humanitární pomoci a rozvojové spolupráce.

Výzkum veřejného mínění, který je nedílnou součástí této práce, lze využít jako zpětnou vazbu nejen pro Arcidiecézní charitu Olomouce, ale také pro jiné neziskové organizace, neboť mohou získat podnětné informace o tom, jak se u veřejnosti osvědčila jejich propagace projektů a strategie public relations celé organizace, přičemž na tuto zpětnou vazbu mohou reagovat určitými změnami, jejichž účinnost si mohou za pár let znovu ověřit při dalším výzkumu veřejného mínění.

Toto téma jsem si vybrala nejen proto, že mě zajímá oblast mezinárodní pomoci a spolupráce, neboť svou zahraniční praxi jsem strávila v Ugandě na rozvojovém projektu Adopce na dálku, ale také jsem chtěla psát práci, kterou by mohla využít konkrétní organizace, přičemž s Arcidiecézní charitou Olomouc, pro kterou je tato práce primárně určena, jsem měla dobrou zkušenost již ze své praxe v prvním ročníku.

Povaha této práce je spíše výzkumná než teoretická, neboť podstatnou část tvoří výzkum a jeho výsledky, což se také odrazilo v rozsahu práce, který je přesáhnout, a to kvůli množství tabulek a grafů, jež jsou nedílnou součástí výzkumné části.

Teoretická část je rozdělena do 4 kapitol a slouží jako uvedení do problematiky, přičemž první z nich se zabývá vysvětlením pojmů humanitární pomoc a rozvojové spolupráce, a to skrze definice mezinárodních a tuzemských organizací. Další kapitola je zaměřena na zachycení významu církevních organizací na poli humanitární pomoci a rozvojové spolupráce, přičemž na ni plynule navazuje kapitola o Arcidiecézní charitě Olomouce, která patří mezi tento typ organizací. Poslední kapitola se zabývá vysvětlením pojmu veřejné mínění a jeho souvislostí s mezinárodní pomoci a spoluprací, médií a také jeho aplikace v praxi. Na kterou navazuje část empirická, složená ze 3 kapitol - metodologie kvantitativního výzkumu včetně hypotéz a jejich operacionalizací, analýzy dat a závěrečného shrnutí výsledků.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Mezinárodní pomoc a spolupráce

Mezinárodní pomoc a spolupráce je velmi komplexní pojem zahrnující aktivity mnoha činitelů od států přes mezinárodní a národní, vládní či nevládní organizace až po jednotlivce, dobrovolníky a amatéry. Cílem poskytování mezinárodní pomoci a spolupráce je snižovat míru utrpení a též snižovat počet ztrát na životech následkem válečných konfliktů či přírodních katastrof z krátkodobého hlediska, což je převážně úkolem humanitární pomoci. Z dlouhodobého hlediska jde především o odstranění chudoby, což je cílem rozvojové spolupráce. (Princová, 2009, s. 64-65)

Podle cíle pomoci jde mezinárodní pomoc rozdělit do několika kategorií. Pro účely této práce se zaměřím na dvě z nich a to humanitární pomoc a rozvojovou spolupráci. A to proto, že spolu tyto pojmy úzce souvisejí a navíc jsou také nejčastější formou pomoci poskytovanou do zahraničí.

1.1 Humanitární pomoc

Humanitární pomoc je třeba odlišit od zahraniční (rozvojové) pomoci, kvůli její mimořádné povaze a využití pro zmírnění utrpení obětí přírodních katastrof (Hardcastle, Chua, 1998). Přičemž humanitární pomoc neboli také pomoc krizová (pojem užíván ve Velké Británii) je podle Kaplana (Kaplan, Pazderka a kol., 2005, s. 2-3) krátkodobou pomocí, reagující bezprostředně po vypuknutí humanitární krize. Za humanitární krizi jsou považovány situace způsobené přírodní katastrofou nebo krizí zaviněnou lidmi, například války. V těchto situacích je narušena důstojnost lidí z důvodu nedostatku či ztráty prostředků, které jsou pro lidskou důstojnost nepostradatelné. Cílem humanitární pomoci je snížit míru utrpení lidí, zamezit ztrátám na životech formou jejich ochrany a to vše s respektem k důstojnosti člověka. Tento cíl se humanitární pomoc snaží naplňovat uspokojením základních životních potřeb lidí, kterými jsou voda pro zajištění hygieny, potraviny důležité pro výživu, obydlí nezbytné pro pocit bezpečí, zdravotní péče pro dobrý fyzický stav a též psychosociální pomoc, jejímž úkolem je stabilizace psychiky člověka a reakce na případná

traumata. Tyto základní potřeby mají od roku 1998 v dokumentech Sphere Standards dané konkrétní nezbytné postupy včetně povinností humanitárního pracovníka. Snahou humanitární pomoci je též navrátit lidskou důstojnost do stavu před krizí.

1.1.1 Definice dle mezinárodních organizací

V mezinárodním kontextu můžeme pojem humanitární pomoc vysvětlit podle definic mnoha světových organizací, které humanitární pomoc buďto samy poskytují, koordinují ji či se na ní finančně podílejí. Mezi nejznámější mezinárodní organizace působící na poli humanitární pomoci patří Organizace spojených národů (dále OSN), Evropská unie, Mezinárodní výbor Červeného kříže a Caritas Internationalis. Podle definic těchto organizací, lze lépe pochopit samotný pojem humanitární pomoc a také její formu, v jaké je poskytována.

Organizace spojených národů (United Nations, nedatováno) je mezinárodní organizace založena v roce 1945 po druhé světové válce 51 zeměmi, které se zavázaly k udržení mezinárodního míru a bezpečnosti, rozvoje přátelských vztahů mezi národy a podporou sociálního pokroku, lepší životní úrovně a lidských práv. OSN (OCHA, 2007, s. 7) definuje humanitární pomoc, jako pomoc postiženému obyvatelstvu po katastrofách a válečných konfliktech, s primárním cílem zachránit životy a zmírnit utrpení krizí postižených obyvatel. Přičemž přírodními katastrofami, na které humanitární pomoc reaguje, jsou podle OSN (UN, 1984,1991 in Hardcastle, Chua, 1998) epidemie, hladomory, zemětřesení, záplavy, tornáda, tajfuny, cyklóny, laviny, vichřice, sopečné výbuchy, sucho a požáry. Pomoc při takových okolnostech se skládá z poskytování potravin, oblečení, léků, vybudováním dočasných přístřešků a nemocničních zařízení. Humanitární pomoc, jak dále definuje OSN (OCHA, 2007, s. 7), musí být prováděna v souladu se základními humanitárními principy humanity, nestrannosti a neutrality. Podle stupně kontaktu se zasaženou populací se humanitární pomoc dělí na tři kategorie. První z nich je přímá pomoc, která zahrnuje distribuci materiálních věcí a služeb přímo v zasažené oblasti. Druhou kategorií je nepřímá pomoc ve formě předcházející přímé distribuci. Jde tedy o přepravu materiálu a personální zajištění. Poslední kategorií je podpora

infrastruktury. Tento typ pomoci poskytuje všeobecné služby, jako jsou opravy silnic či zdrojů elektrické energie. Na rozdíl od předchozích podob humanitární práce, je podpora infrastruktury méně viditelná a nemá z ní prospěch jenom postižená populace.

Evropská unie (Evropská unie, nedatováno) je společenství, skládající se z 27 evropských zemí, které mají společnou politiku a hospodářství, a svým územím zabírají většinu evropského kontinentu. Podle Evropské unie (European Union, nedatováno), jakožto největšího světového poskytovatele humanitární pomoci, je humanitární pomoc chápána jako pomoc, která má formu financování, poskytování materiálních věcí nebo služeb, anebo technické podpory. Jejím cílem je připravit se a okamžitě se zabývat krizí, která vážně ohrožuje obyvatelstvo mimo Unii, ať už se jedná o přírodní katastrofy, katastrofy způsobené lidskou činností, nebo strukturální krize. Činnost Unie je založena na základních humanitárních zásadách lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti, a zahrnuje tři nástroje: pomoc při mimořádných událostech, potravinovou pomoc a podporu pro uprchlíky a vysídlené osoby. Evropská komise pro humanitární operace (ECHO) koordinuje tuto akci a úzce spolupracuje s partnery, kteří realizují pomoc v zasažené zemi. Těmito organizacemi jsou zejména OSN a nevládní organizace.

Mezinárodní výbor Červeného kříže (ICRC, 2010), založen roku 1863, pracuje celosvětově, s cílem poskytovat humanitární pomoc pro lidi zasažené válečným konfliktem a ozbrojeným násilím, a podporou zákonů usiluje o ochranu obětí válek. Je to nezávislá a neutrální organizace, jejíž mandát vychází z Ženevských konvencí z roku 1949. Součástí této organizace jsou pobočky Červeného kříže a Červeného půlměsíce. Mezinárodní výbor Červeného kříže pro definici humanitární pomoci vychází z mnoha zdrojů. Podle Fieldinga (1995, in Hardcastle, Chua, 1998) a Stopforda (1993, in Hardcastle, Chua, 1998) byl termín "humanitární pomoc" použit k označení širokého spektra mezinárodní akce, včetně pomoci obětem konfliktů a ozbrojených intervencí k obnovení demokracie. Tyto aktivity jsou omezeny na činnosti poskytující zboží a materiály, potřebné pro operace humanitární pomoci při katastrofách.

Caritas Internationalis (Caritas, nedatováno) je globální konfederace 165 katolických organizací působících v oblasti humanitární pomoci a mezinárodního rozvoje. Podle této organizace (Caritas Internationalis, 2007, s. 8) je katastrofa definována jako situace, kdy dochází k podstatným ztrátám na životech, ke zvýšené zranitelnosti, velkému lidskému utrpení a strachu, a rozsáhlým materiálním škodám, včetně škod na životním prostředí. Je to situace, kterou zasažené obyvatelstvo, vláda a členské organizace Caritas Internationalis nemohou sami dostatečně zvládnout a potřebují pomoc od druhých. Hlavním cílem konfederace Caritas (Caritas Internationalis, 2007, s. 19) v reakcích na humanitární katastrofy je řešit nejnaléhavější nouzové potřeby katastrofou postižených obyvatel v koordinované, soudržné a komplexní formě v souladu s étosem Caritas, zásadami partnerství a mezinárodního humanitárního práva, podle norem kvality se zapojením všech národních a mezinárodních Charit ve společném úsilí.

1.1.2 Pojetí humanitární pomoci v ČR

Humanitární pomoc poskytovaná organizacemi z České republiky vychází z principů daných mezinárodními organizacemi, neboť tyto principy jsou mezinárodně uznávané a Česká republika, jakožto člen EU a OSN, by se jimi měla řídit. Navíc některé z těchto organizací, jako například EU, finančně přispívají na činnosti našich nevládních organizací.

Česká republika dbá při poskytování humanitární pomoci nejen na dodržování zásad mezinárodního humanitárního práva, ale i práv lidských a uprchlických, přičemž respektuje principy lidskosti, neutrality, nezávislosti a nestrannosti, jež jsou principy humanitárními. (Česká republika, 2010, s. 25)

Mezi naše nejznámější neziskové organizace poskytující humanitární pomoc do zahraničí patří Člověk v tísni, což je primárně česká nezisková organizace. Pobočkou mezinárodní organizace ADRA působící na našem území je ADRA ČR. K další mezinárodní organizaci, Caritas Internationalis patří i Charita ČR, která sice sama poskytuje humanitární pomoc, ale primárně slouží jako platforma pro síť Charit v celé České republice, přičemž mnoho z nich, jako

například Arcidiecézní charita Olomouc jsou též aktivní na poli humanitární pomoci.

V zákoně O zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci (Zákon č.151/2010 Sb., §2b) je humanitární pomoc poskytovaná do zahraničí definována jako „*souhrn činností hrazených ze státního rozpočtu, jejichž cílem je zamezit ztrátám na životech a újmě na zdraví, zmírnit utrpení a obnovit základní životní podmínky lidí po vzniku mimořádných událostí, jakož i zmírňovat dlouhodobě trvající následky mimořádných událostí a předcházet jejich vzniku a negativním důsledkům.*“ Podle tohoto zákona Česká republika realizuje humanitární pomoc do zahraničí ve formě materiální a finanční pomoci, vysláním záchranářů (dle zákona o integrovaném záchranném systému), příspěvky organizacím ze zahraničí a také ve formě humanitárních projektů. (Zákon č.151/2010 Sb., §4)

Společnost Člověk v tísni (Člověk v tísni, 2013) je profesionální humanitární organizací, jejímž cílem je pomoc v oblastech zasažených krizí, a také podpora k dodržování lidských práv v zemích celého světa. Vznik této organizace je datován do roku 1992, kdy se skupina novinářů a zpravodajů působících ve válečných oblastech v zahraničí, rozhodla nejen pro poskytování informací lidem skrze média, ale též pro pomoc oblastem o kterých informují. Podle této společnosti (Člověk v tísni, nedatováno) je humanitární pomoc a obnova krátkodobou, okamžitou mezinárodní pomocí, poskytovanou po dobu nezbytně nutnou k uschopnění postižené země či oblasti pro samostatné fungování. K tomuto účelu humanitární pomoc využívá provizorních a dočasných řešení otázek základních lidských potřeb, jako jsou přístřeší, jídlo, pití a hygiena. Mezi aktivity humanitární pomoci a obnovy Člověk v tísni (Člověk v tísni, nedatováno) řadí například distribuce potravin, léků, hygienických potřeb, zajištění lékařské péče, zřizování provizorních táborů pro uprchlíky a dočasných příbytků a přístřeší pro zasaženou populaci, psychosociální pomoc a také rekonstrukce domů a škol. Nutnost okamžité humanitární pomoci vyplývá nejen z neschopnosti obyvatel zasažené oblasti pomoci si sama a navrátit se do původního stavu před katastrofou, ale i z ochromujících následků katastrofy, jako jsou ztráty na životech a materiálu, a také narušená infrastruktura.

Mezinárodní humanitární organizace Advenstist Development and Relief Agency neboli ADRA (ADRA, nedatováno), vznikla před více než půl stoletím v USA a dnes působí ve 125 zemích světa. ADRA založila v Česku svou pobočku v roce 1992 a od té doby u nás patří na poli poskytovatelů humanitární, rozvojové a sociální pomoci mezi největší organizace. Podle této organizace (ADRA, nedatováno) je humanitární pomoc definována jako pomoc, okamžitě bezprostředně reagující na přírodní katastrofy, válečné konflikty či sociální krize, působící krátkou dobu s cílem poskytnout lidem jídlo, pití, přístřeší, zdravotní pomoc, jakožto základní životní potřeby.

Charita Česká republika (Charita ČR, nedatováno) je nestátní neziskovou organizací, součástí římskokatolické církve, fungující jako sdružení více než 300 Charit po celé České republice. Charita ČR (Charita ČR, nedatováno) definuje humanitární pomoc jako krátkodobé aktivity ve formě materiální (voda, jídlo, léky, přístřeší) a logistické pomoci, poskytované v reakci na neočekávanou humanitární katastrofu přírodního (zemětřesení, povodně, tsunami) či lidského (války) charakteru, která sužuje konkrétní zemi, s cílem řešit bezprostředně hrozící rizika, jakými jsou vysoké ztráty na životech, nedostatek základních lidských potřeb, zdravotní pomoci a hygieny.

1.2 Rozvojová spolupráce

Rozvojová spolupráce, jak již bylo zmíněno výše, úzce souvisí s humanitární pomocí, neboť se objevuje všude tam, kde již byla krize zažehnána, a kde je, díky humanitární pomoci, možné pokračovat na dlouhodobější obnově zasažených oblastí infrastruktury jako zdravotnictví, zemědělství či školství. To potvrzuje i Keprt (in Bejček, 2006, s. 19) podle kterého patří rozvojová spolupráce neoddělitelně k humanitární pomoci, neboť humanitární pomoc působí bezprostředně po mimořádné události, tedy řeší akutní problémy a to pomocí přechodných řešení, ale nepracuje v dlouhodobém horizontu, který je důležitý pro znovuoobnovení postižených oblastí a návrat do běžného života místních lidí, čímž se zabývá právě rozvojová spolupráce. Kaplan (Kaplan, Pazderka a kol., 2005, s. 3) také uvádí, že pojem rozvojová spolupráce je znám od druhé poloviny 20. století, tedy v době po druhé světové válce. Byl chápán ve formě novodobější

a pokročilejší humanitární tradice v širším i obecnějším pojetí, vyjadřující lidský rozvoj a partnerství zúčastněných stran. Záměrem spolupráce bylo v dlouhodobém měřítku pozorování a kontrola ekonomické a sociální situace obyvatel rozvojových či méně rozvinutých zemí celého světa, s cílem nalézt způsoby ke globálnímu zlepšení této situace.

1.2.1 Definice dle mezinárodních organizací

Rozvojová spolupráce se od humanitární pomoci liší svou délkou, kdy na rozdíl od krátkodobé, okamžité pomoci, zahrnuje rozvojová spolupráce následné, dlouhodobé aktivity rekonstrukce a rehabilitace oblasti, která byla zasažena přírodní či člověkem způsobenou katastrofou. V mezinárodním měřítku jsou nejznámějšími organizacemi zabývajícími se rozvojovou spoluprací OSN, Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, Evropská unie a Caritas Internationalis.

UNDP (United Nations Development Programme, nedatováno) je globální rozvojová síť OSN, působící ve 177 zemích a teritoriích světa, propagující změnu a připojení zemí ke znalostem, zkušenostem a prostředkům, jež pomáhají lidem budovat si lepší život. UNDP (UNDP, nedatováno) chápe rozvojovou spolupráci jako aktivity, zaměřené na lidský a ekonomický rozvoj, podporující jednotlivce, rodiny, skupiny a národy k budování lepších životních podmínek, s cílem podpořit jejich vlastní řešení rozvojových problémů, vytváření vnitrostátních a místních kapacit, které jim pomohou dosáhnout lidského rozvoje, a naplňování rozvojových cílů tisíciletí. Osm rozvojových cílů tisíciletí vyhlásila OSN (UNICEF, 2007 in Šimečková, 2010, s. 83) v roce 2000. Těchto cílů by mělo být dosaženo do roku 2015. Jedná se o cíle zaměřené především na odstranění chudoby, dosažení základního vzdělání pro všechny, posílení žen ve společnosti a rovnost pohlaví, zlepšení zdravotní situace matek, snižování úmrtnosti dětí, boj s různými nemocemi jako je HIV/AIDS, malárie a další. Kromě těchto šesti jsou dalšími též zajištění udržitelného stavu životního prostředí a budování světového partnerství pro rozvoj.

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD, nedatováno) byla založena v roce 1947 jako Organizace pro evropskou hospodářskou

spolupráci (OEEC) ke spuštění Amerikou financovaného Marshallova plánu na rekonstrukci kontinentu zpustošeného válkou. OECD (OECD, nedatováno) pro vysvětlení pojmu rozvojová spolupráce používá definici Výboru pro rozvojovou pomoc (DAC) podle které je rozvojová spolupráce definována jako Oficiální rozvojová pomoc (ODA), což jsou finanční toky pro země a území na seznamu příjemců Oficiální rozvojové pomoci a multilaterálních institucí, které jsou založeny oficiálními agenturami, včetně státních správ a samospráv, nebo jejich výkonných agentur, s cílem podpořit hospodářský rozvoj a prosperitu rozvojových zemí.

Evropská unie (European Commission, 2010, s. 10-11) definuje rozvojovou pomoc nebo rozvojovou spolupráci (také mezinárodní pomoc nebo zahraniční pomoc) jako pomoc poskytovanou vládami a dalšími subjekty na podporu hospodářského, sociálního a politického rozvoje rozvojových zemí.

Caritas Internationalis (Caritas Internationalis, 2003, s. 65) chápe rozvojovou spolupráci v různých aspektech, jako jsou vzdělávání, zdravotnictví, prevence AIDS, zajišťování zdrojů vody, budování kanalizací a obnovu zemědělství. Mnoho poboček Caritas je zapojeno do prosazování lidských práv, snížení zadlužení, agrárních a hospodářských reforem, podpory k ochraně životního prostředí, problematiky genderu, demokratizace a mnoha dalších otázek ve snaze zlepšit kvalitu života všech potřebných lidí. Rozvojová spolupráce je podle Caritas (Caritas Internationalis, 2003, s. 30) spolehlivou platformou pro spolupráci v naléhavých případech, advokacii, budování míru a smíření, a vytváření solidarity mezi komunitami. Rozvojová spolupráce je obvykle střední nebo dlouhodobý proces, umožňující partnerům podporu v kvalitě nezbytné pro efektivní partnerství.

1.2.2 Pojetí rozvojové spolupráce v ČR

V České republice je rozvojová spolupráce realizována buďto nevládními neziskovými organizacemi jako je Člověk v tísni, ADRA nebo Charita ČR, anebo v rámci Zahraniční rozvojové spolupráce České republiky, kterou naše země realizuje skrze Českou rozvojovou agenturu. A stejně jako humanitární pomoc vychází i české definice rozvojové spolupráce z mezinárodního kontextu, přičemž

jsou rozšířeny podle zaměření na konkrétní oblasti, ve kterých naše organizace působí.

Zahraniční rozvojová spolupráce ČR je oficiálně definována podle zákona (Zákon č.151/2010 Sb., §2a) O zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci. Zahraniční rozvojová spolupráce je zde popsána jako „*souhrn činností hrazených ze státního rozpočtu, jejichž cílem je přispět k odstraňování chudoby v kontextu udržitelného rozvoje, včetně plnění rozvojových cílů tisíciletí, k ekonomickému a sociálnímu rozvoji, k ochraně životního prostředí, jakož i k podpoře demokracie, dodržování lidských práv a řádné správy věcí veřejných v rozvojových zemích.*“ Podle tohoto zákona (Zákon č.151/2010 Sb., §3) je realizována ve formě rozvojových projektů a programů, podporou expertů z ČR, poskytováním vládních stipendií zahraničním studentům pro studium na českých vysokých školách, poskytováním finančních darů do zahraničí. Dále také zasíláním příspěvků zahraničním institucím, mezinárodním organizacím a integračním skupinám, a v neposlední řadě též poskytováním zvýhodněných úvěrů a půjček.

Česká rozvojová agentura (ČRA) je podle zákona č.151/2010 Sb. O zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci „*organizační složkou státu, která plní úkoly v oblasti zahraniční rozvojové spolupráce a humanitární pomoci poskytované do zahraničí v souladu s plánem ZRS ČR. Podle požadavků Ministerstva zahraničních věcí, které je jejím zřizovatelem, zajišťuje realizaci projektů humanitární pomoci, poskytuje dotace subjektům v ČR v souladu s plánem ZRS ČR.*“ (Zákon č.151/2010 Sb., §8)

Podle společnosti Člověk v tísni (Člověk v tísni, nedatováno) je rozvojová spolupráce komplex aktivit jako je podpora vzdělání, zdravotnictví, občanské společnosti a dobrého vládnutí, tvorba sociálních aktivit, rozvoj podnikání a samozřejmě zajištění základních lidských potřeb jako je přístřeší, jídlo a pitná voda, realizovaných v dlouhodobém horizontu, s cílem rozvíjet lidský potenciál a řešit problém chudoby.

ADRA (ADRA, nedatováno) definuje rozvojovou spolupráci jako aktivity materiální či finanční pomoci, s cílem předávání zkušeností a znalostí příjemcům pomoci, kteří se aktivně podílejí na projektech, které vedou k dlouhodobému a udržitelnému řešení problémů rozvojových zemí, jako jsou chudoba, přístup k pitné vodě, přístup ke vzdělání, dostupnost zdravotní péče, rozvoj podnikání a potravinová bezpečnost.

Charita ČR (Charita ČR, nedatováno) chápe rozvojovou spolupráci jako komplex projektů a aktivit, navazujících na humanitární pomoc, které mají za cíl dlouhodobě zlepšit životní situaci nejchudších rodin, a to na základě budování kapacit, což znamená zvýšení jejich schopností a znalostí, zaměřených nejen na oblast získávání obživy, do které patří pěstování plodin, rybolov, chov dobytka, mikro- finanční spořicí a půjčkové mechanismy a formování družstev, ale i projekty poskytující základní zdravotní péči.

2 Význam církevních institucí v mezinárodní pomoci a spolupráci

Organizace založené církevními institucemi, jako je Caritas Internationalis či ADRA, jsou nedílnou součástí aktérů mezinárodní pomoci a spolupráce. Je to dáno především tím, že jsou založeny na základě víry a lásky k bližnímu.

Tato kapitola slouží pro lepší pochopení toho, jaký význam mají církevní instituce a organizace, jimi založené, v humanitární pomoci a rozvojové spolupráci. Navíc uvádí kontext, z něhož vychází Arcidiecézní charita Olomouc, jakožto jedna ze dvou Arcidiecézních charit v České republice, jež je součástí Charity ČR a celosvětové sítě charit Caritas Internationalis, a která bude zmíněna později.

Podle Ferris (2005, s. 312) neexistuje žádná všeobecně přijímaná definice náboženských organizací, ale lze je poznat podle určitých znaků, které tyto organizace mají. Mezi tyto znaky patří příslušnost k určité církvi, poslání s výslovným odkazem na náboženské hodnoty, finanční podpora ze zdrojů konkrétních církví, ze kterých jednotlivé organizace pocházejí, či zastoupení členů náboženského vyznání v řídicích funkcích organizace, jako jsou představenstva. Kromě toho je dalším znakem církevní organizace též realizace rozhodovacích procesů na základě náboženských hodnot.

2.1 Rozměry charitativní služby církví

Keprt (in Bejček, 2006, s. 18) zmiňuje několik rozměrů církevní charitativní služby. Kromě snahy o vyřešení aktuálního akutního stavu v rámci krizové pomoci, uvádí též dlouhodobější pomoc na dobu určitou, kdy se jedná nejen o podporu, ale také doprovázení v době krize za účelem zvládnutí a vyřešení této mimořádné situace, jež může mít podobu přírodní katastrofy, živelné pohromy, závislosti, postižení či chudoby. Za poslední dimenzi charitativní služby církví Keprt považuje programy rozvojové spolupráce, vytvořené jako dlouhodobé, zaměřené na konkrétní cílové skupiny či jednotlivce, jejichž účelem je podpora k samostatnosti, životu v důstojných podmínkách a soběstačnosti. Všechny tyto dimenze slouží církevnímu záměru, tedy naplňování základního

poslání evangelia, které stojí na pomoci a podpoře všech lidí, bez rozdílu náboženského či politického přesvědčení nebo rasy, k důstojnému životu a samostatnosti.

2.2 Různé významy církevních institucí v poskytování pomoci do zahraničí

Nábožensky založené organizace, jak uvádí Ferris (2005, s. 325) jsou jedinečnými hráči na poli mezinárodní humanitární práce, a to nejen díky tomu, že jsou zakořeněny v místních komunitách, ale mají také globální dosah. Hrají též významnou roli v advokacii a veřejném povědomí. S jejich přítomností ve světě, i v nejvzdálenějších částech každé země, zaujímají velmi dobrou pozici pro okamžitou reakci, při vzniku mimořádných událostí. Ferris (2005, s. 317) dále zmiňuje, že křesťanské nevládní organizace jsou aktivní v téměř každé zemi na světě. Zatímco židovské a islámské nevládní organizace slouží především členům svých vlastních náboženských společenství, křesťanské organizace mají tendenci mít větší globální dosah pomoci těm, kteří pomoc potřebují bez ohledu na jejich náboženské příslušnosti. Ve světě křesťanských organizací, existují velké rozdíly mezi těmi, které především na základě katolických a protestantských tradic oddělují pomoc a evangelizaci, a těmi, které jako v případě evangelikálních skupin, realizují humanitární práci jako nedílnou součást svých misijních aktivit, kvůli čemuž jsou velmi často kritizovány, což může mít dopad na všechny ostatní nábožensky založené humanitární organizace. Právě v tomto poskytování pomoci bližnímu v nouzi, jakožto plnění závazku a poslání církevních organizací vidí Kepřt (in Bejček, 2005, s. 19) jistotu, kterou tyto organizace dávají potřebným lidem.

Ferris (2005, s. 311) zmiňuje, že organizace založené na víře, mezi které patří i církevní instituce, mají v poskytování pomoci lidem v nouzi, což je také cílem humanitární pomoci, dlouhou historii. Tento fakt dále rozvíjí Kepřta (in Bejček, 2005, s. 18), který říká, že církevní organizace jsou již od pradávna důležitým zdrojem služeb potřebným. V dřívějších dobách byly církve zřizovateli chudobinců, sirotčinců, nemocnic, ústavů či škol, avšak časem se z pouhého pomáhání přešlo na model podpory při zapojování potřebných do běžného života

a možnost svépomoci na základě vytvoření k tomu vhodných podmínek. Na základě myšlenek předávání znalostí a dovedností, které vedou k sebeuschopnění, začaly vznikat rozvojové projekty na podporu samostatnosti v běžném životě.

Křesťanství, jak uvádí Keprt (in Bejček, 2005, s. 20), více než dva tisíce let funguje napříč hranicemi zemí a států, které přesahuje, což přispívá ke schopnosti křesťanských organizací efektivně a účinně pomáhat i v zemích, které jsou například na druhém konci světa. Církevní organizace jsou podle Ferris (2005, s. 316) motivovány svou vírou a mají příznivce, kteří jsou rozšířenější než humanitární zájmy. Pro věřící, fakt že jsou židé, muslimové nebo křesťané, znamená povinnost reagovat na potřeby chudých a diskriminovaných z okraje společnosti. Vyjádření této víry má různé formy v různých náboženských tradicích, ale je výkonnou motivací pro humanitární akce. Podle Keprta (in Bejček, 2005, s. 20) právě při humanitárních akcích, ale také při realizování projektů rozvojové spolupráce, vidí mezinárodní náboženské organizace přínos ve svých kontaktech v jednotlivých zemích, protože využití místních komunit, místních organizací či farností, přináší větší efektivitu pomoci, neboť místní obyvatelé se ve své zemi lépe orientují a na základě toho dokážou rychleji vyhodnotit situaci. Navíc znají potřeby své komunity, a skrze posouzení priorit, mohou zvolit takovou metodu práce, která je pro obyvatele té země nejlepší. Z ekonomického hlediska je přínosem také fakt, že není nutné v zemi zasažené humanitární katastrofou či v zemi, kde jsou realizovány projekty rozvojové spolupráce, budovat vlastní struktury a financovat obrovské množství zahraničních pracovníků. Pomoc či spolupráce je realizována z velké části skrze místní pracovníky v jejich místních komunitách či organizacích. Navíc zprávy od místních partnerských organizací, jak uvádí Ferris (2005, s. 320), slouží jako včasné varování před potenciálními humanitárními krizemi a zároveň, jak Ferris (2005, s. 325) dále uvádí, místní náboženské komunity patří mezi první, kdo odpoví na bezprostřední humanitární potřeby postižených lidí, a to dlouho předtím, než na místo s potřebnou pomocí dorazí jejich velké partnerské organizace.

Podle Ferris (2005, s. 322) mnoho církevních organizací hraje důležitou roli ve zvyšování povědomí veřejnosti o humanitární pomoci. Církevní sítě jsou také schopny zaměřovat meziregionální spolupráci na advokacii. Například, evropské katolické, protestantské a pravoslavné církevní sítě se snaží koordinovat prosazování humanitárních otázek a otázek rozvoje v rámci Evropské unie. Globální sítě, podporované zastřešujícími organizacemi, jako je Světová rada církví, Caritas Internationalis a World Vision, rovněž nabízejí příležitost pro koordinování advokacie na národní, regionální a mezinárodní úrovni.

3 Arcidiecézní charita Olomouc

V rámci své práce, se chci ze všech církevních organizací podrobněji zabývat Arcidiecézní charitou Olomouc. Důvodem pro preferenci ACHO je fakt, že je činné nejen v oblasti humanitární pomoci, kde má dlouholeté zkušenosti, například z roku 1997 kdy v ACHO sídlil povodňový štáb, který koordinoval humanitární pomoc do všech postižených oblastí Moravy, ale i rozvojové spolupráce, protože je jedinou českou organizací, která realizuje projekt Adopce na dálku® – Haiti. ACHO navíc sídlí v Olomouci, tudíž výsledky výzkumu, který je součástí této práce budou využity pro její účely.

Arcidiecézní charita Olomouc (ACHO) byla založena po roce 1920, kdy začala provozovat svou činnost, jež byla nejprve násilím přerušena válkou a poté totalitním komunistickým režimem. Od roku 1990, kdy komunistický režim padl, Arcidiecézní charita Olomouc znovu zahájila svou činnost, a to jako diecézní středisko České katolické charity, avšak musela začít v podstatě od základu znovu, neboť neměla možnost navázat na žádnou existující službu, neprovozovala žádné zařízení a neměla ani jednoho zaměstnance (ACHO, nedatováno).

V dnešní době se olomoucká arcidiecéze skládá ze 49 farních a oblastních Charit. Tyto Charity zakládají nebo provozují skoro dvě sta charitních služeb a zařízení, od domovů pro seniory přes mateřská centra až po pečovatelské služby, které využívá okolo 24 000 klientů, o které se stará 1500 zaměstnanců. Kromě těchto stálých klientů pomáhají Charity též tisícům dalších lidí jednorázově či opakovaně, a to s využitím profesionální práce zaměstnanců či dobrovolníků, kterých je kolem 1000. Další dobrovolníci se též podílejí na každoroční tříkrálové sbírce (ACHO, nedatováno).

Diecézní středisko ACHO je koordinačním centrem, jehož úkolem je přebírat zodpovědnost za Charitu v celé Olomoucké arcidiecézi, a to činit v souladu s církevním právem, přičemž nesmí být opomenuto respektování právní subjektivity a dobrovolnické činnosti farních a oblastních Charit, jako jednotlivých složek (ACHO, nedatováno).

3.1 Rozvojové a humanitární projekty v zahraničí

Zahraniční projekty rozvojové spolupráce a humanitární pomoci ACHO (ACHO, nedatováno) realizuje prostřednictvím humanitárního oddělení. Skrze konkrétní rozvojové a humanitární projekty přispívá k úsilí všech aktérů mezinárodní spolupráce a pomoci, mezi které patří například státy, mezinárodní organizace a instituce OSN, soukromé subjekty, ale také akademické instituce a ostatní nevládní organizace. Všechny tyto subjekty společně pracují s cílem zachraňovat lidské životy a zajistit adekvátní životní podmínky s důrazem na důstojnost lidského života.

ACHO (ACHO, nedatováno) pomáhá lidem, kteří se ocitnou v nouzi bez ohledu na jejich národnost, etnickou příslušnost, politické přesvědčení či víru. ACHO působí nejen na území Olomoucké arcidiecéze, tedy převážně v Olomouckém a Zlínském kraji, ale také v rámci rozvojových a humanitárních projektů se zaměřuje i na pomoc v zahraničí, především v chudých, rozvojových zemích, jako je Haiti nebo Ukrajina. Humanitární pomoc a rozvojovou spolupráci ACHO poskytuje ve spolupráci se všemi Charitami Olomoucké arcidiecéze. Kromě toho také ACHO pořádá přednášky o rozvojové problematice a poskytuje informace široké veřejnosti, například studentům základních a středních škol v rámci projektu rozvojové osvěty.

3.1.1 Haiti

Od roku 2005 působí ACHO (ACHO, nedatováno) také na Haiti. První projekty byly realizovány ve spolupráci s českým misionářem p. Romanem Musilem. Cílem těchto projektů byla podpora komunity v Baie de Henne, což je městečko v severní části země.

Vzdělávání je pro ACHO (ACHO, nedatováno) nejdůležitější oblastí podpory, jehož rozvoje dosahuje skrze největší dlouhodobý projekt Adopce na dálku® – Haiti. Od roku 2007 se působení ACHO na základě navázané spolupráce s novými haitskými partnery, rozšířilo na celé území Haiti. Kromě oblasti vzdělávání jsou rozvojové projekty ACHO (ACHO, nedatováno) a jejich partnerů na Haiti zaměřené především na podporu zdravotní péče, výstavby

přístřeší a rozvoje infrastruktury. Od roku 2005 bylo podpořeno množství projektů. ACHO (ACHO, nedatováno) uvádí například finanční podporu dostavby základní školy Sainte Maria Goretti v Baie de Henne, která byla realizována ve spolupráci s Římskokatolickou farností Zábřeh. V současnosti tuto školu navštěvuje okolo 300 žáků

Dále ACHO (ACHO, nedatováno) navázalo spolupráce se Zdravotním střediskem v Mole St. Nicolas, které provozuje Vysoká škola zdravotnictva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislavě, a též s klinikou v Baie de Henne, která je provozována kubánskými lékaři, jež však musejí za některé úkony a léky vybírat peníze. Pokud je to díky příznivé situaci možné, slovenští lékaři ze střediska Mole St. Nicolas přijíždějí o víkendů do Baie de Henne, kde poskytují bezplatnou zdravotnickou péči. Kromě těchto projektů se ACHO (ACHO, nedatováno) také podařilo zlepšit dopravní obslužnosti Baie de Henne v rámci projektu Praga – Haiti, v období září 2008 až srpen 2009.

Z prostředků ACHO (ACHO, nedatováno) byla též podpořena školní jídelna ve škole Notre Dame v Blanchard. Jednalo se o jednorázové vybavení jídelny. Tato jídelna je dlouhou dobu zásobovaná potravinami z darů Food for the Poor. V neposlední řadě též díky Arcidiecézní charitě Olomouc (ACHO, nedatováno) vznikl projekt „Daruj střechu nad hlavou“, který má za cíl skrze finanční příspěvky dárců vybudovat nové funkční střechy konkrétním rodinám.

Adopce na dálku® - Haiti (ACHO, nedatováno) je projekt, jehož cílem je zprostředkovat dětem možnost získat bezplatně základní vzdělání. Projekt je určen pro děti z chudých rodin, které nemohou navštěvovat školu díky nedostatečné finanční situaci. Z ročního příspěvku ve výši 6500 Kč je podle ACHO (ACHO, nedatováno) dítěti hrazeno školné, školní pomůcky, školní uniforma, která je povinná, dále pak základní zdravotní péče a jedno jídlo denně. Dárcem - adoptivním rodičem - může být jednotlivec, ale i rodina, škola či firma. Adoptované dítě v programu Adopce na dálku® – Haiti (ACHO, nedatováno) minimálně jednou ročně píše dopis svému „rodiči“, který také dostane zprávu i o jeho školních výsledcích, včetně informací o tom jak se projekt „Adopce“ vyvíjí.

12. ledna 2010 Haiti postihlo tragické zemětřesení, které si vyžádalo dvě stě tisíc lidských životů a obrovské škody na majetku. Arcidiecézní charita Olomouc společně s Charitou ČR se zapojily do pomoci v místě neštěstí ihned po katastrofě a na Haiti působí dodnes. Pomoc ACHO je zaměřena zejména na podporu zdrojů obživy, vzdělávání, pomoc osiřelým dětem a nyní také na prevenci cholery (ACHO, nedatováno).

3.1.2 Ukrajina

Od roku 1992 začala Arcidiecézní charita Olomouc (ACHO, nedatováno) pomáhat potřebným na Ukrajině. Pomoc byla zahájena poskytováním materiální a potravinové pomoci do chudých regionů, s přispěním většiny farních a oblastních Charit Olomoucké arcidiecéze, a také podnikatelů, soukromých dárců, občanů i obcí. Mezi hlavní rozvojové projekty ACHO (ACHO, nedatováno) patří dětský domov v Bortnikach, Sociální-pastorační centrum v Lopatyně a farma Kovčeh v Kolomyji. Kromě těchto oblastí ACHO podporuje též projekty Caritas Kolomyja a Caritas Ternopil, kde se jedná o projekt dětského domova. Mimo dlouhodobých projektů zaměřených na rozvoj realizuje ACHO (ACHO, nedatováno) na Ukrajině další aktivity jako projekty „Studijní fond“ a „Vánoční balíček“. Pokud je to potřeba, tak zasahuje také při mimořádných událostech, jakými jsou epidemie či záplavy.

V Bortnikách podporuje ACHO (nedatováno) chlapecký dětský domov, který od roku 2004 vede komunita Miles Jesu. V domově žije 24 dětí pocházejících z blízkého i širokého okolí, jež mají za sebou pohnutou minulost, neboť si prožili těžké dětství, ať už na základě rozvratu jejich rodin nebo života na ulici. Finanční stránku chodu dětského domova zajišťuje hospodářství. ACHO kromě poskytnutí přímé finanční pomoci, též přispělo k dokončení opravy budovy domova.

V Lopatyně ACHO (ACHO, nedatováno) podporuje nadační fond Děti v nouzi a jeho aktivity, a to již od roku 2006. Fond zajišťuje péči o 45 dětí ze sociálně slabých rodin, organizuje návštěvy a pomoc seniorům, realizuje letní tábory pro mládež, a to vše díky práci na dobrovolných základech. Tento fond vede absolventka CARITAS-VOŠ sociální Olomouc, která je jeho ředitelkou.

V Lopatyně se též nachází sociální centrum, které je taktéž podporováno z prostředků ACHO (ACHO, nedatováno). Toto centrum funguje jako zařízení převážně pro děti a seniory ze sociálně slabých vrstev. Dále slouží jako vzdělávací centrum pro mládež, a v rámci připravovaného projektu Domácí péče, jako kancelář. V neposlední řadě je sídlem výše uvedeného nadačního fondu. Místní samospráva ustanovila zdarma vlastníkem budovy fond Děti v nouzi. Cílem činnosti ACHO skrze realizaci projektu rekonstrukce budovy a následnou podporu poskytování sociálních služeb, je podpora a spolupráce státu s nevládním sektorem.

K dalším projektům Arcidiecézní charity Olomouc (ACHO, nedatováno) za účelem zvýšení finančních a materiálních možností Caritas Kolomyja a rozvoji sociálních služeb v regionu, je projekt farmy „Kovčeh“. Prostřednictvím této farmy jsou vytvořena nová pracovní místa, jejichž předností je prevence migrace. Farma také slouží jako zázemí pro krátkodobé, z pravidla jednodenní ozdravné pobyty dětí, které sem jezdí z různých sociálních center a dětských domovů. Taktéž je farma zdrojem potravinové pomoci, neboť produkuje maso a sýry, například brynzu. A v neposlední řadě je též střediskem pro léčebné terapie jako je pracovní terapie neboli ergoterapie, canisterapie, terapie skrze kontakt se psy či hippoterapie, tedy terapie skrze kontakt s koňmi.

3.2 Činnost Arcidiecézní charity Olomouc v České republice

Arcidiecézní charita Olomouc (ACHO, nedatováno) realizuje humanitární pomoc v České republice zejména prostřednictvím místních charit, pod která spadají území zasažená mimořádnou událostí. ACHO v kontaktu s postiženými obcemi reaguje na konkrétní potřeby obyvatel těchto oblastí i několik měsíců po povodních. Materiální věci, které má ACHO k dispozici, jako jsou zásoby čisticích a hygienických prostředků, různá nářadí, vysoušeče či nástroje určené pro úklid, jež lze využít například po záplavách, slouží k distribuci nejen do oblastí spadajících pod Olomouckou arcidiecézi, ale také mohou být na základě vlastního průzkumu potřeby či poptávky od zástupců obcí či měst, poskytnuty i do jiných zasažených obcí. Kromě materiální pomoci ACHO zprostředkovává

také kontakty s pracovníky, kteří pracují v psychosociálních týmech a jsou schopni realizovat průzkumy mezi lidmi zasaženými mimořádnou situací. Tato šetření slouží při tvorbě strategií psychosociální pomoci konkrétním rodinám či jednotlivcům bezprostředně po mimořádné události.

V České republice je ACHO (ACHO, nedatováno) kromě pomoci po povodních a jiných humanitárních krizích, které naši republiku zasáhnou, činné i na poli rozvojové spolupráce, a to ve formě osvětových aktivit, které mají za cíl informovat širokou veřejnost o rozvojové spolupráci, která je poskytována do zahraničí. Projektem, který tyto osvětové aktivity obsahuje je právě „Pomáhejte s námi!“. Tento projekt, zaměřený na rozvojové vzdělávání a osvětu, jehož realizátorem bylo právě ACHO ve spolupráci s CARITAS-VOŠ sociální Olomouc, probíhající po dobu 2 let od roku 2010 do roku 2012, jež byl financován za podpory MZV, se zaměřením na cílovou skupinu žáků a studentů základních a středních škol a také na veřejnost, vznikl na základě poptávky z řad obyvatel ČR po informacích o rozvojové problematice. Což vyplynulo z výzkumu agentury SC&C z roku 2006. V rámci něhož vyšlo najevo, že většina obyvatel České republiky by prý uvítala větší množství informací o rozvojové spolupráci, tento výsledek je dán tím, že mnoha lidem tyto informace chybí. V reakci na tyto výzkumy vznikl projekt Pomáhejte s námi!, realizovaný za podpory České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí, jehož cílem projektu bylo přispívat k tomu, aby si obyvatelé České republiky uvědomili svou zodpovědnost za osudy lidí pocházejících z rozvojových zemí a to skrze výstavy fotografií, přednášky a workshopy, realizované ve spolupráci převážně se studenty CARITAS-VOŠ sociální Olomouc, jež se vrátili ze svých zahraničních praxí v prioritních i neprioritních zemích Zahraniční rozvojové spolupráce ČR (Moldávie, Gruzie, Arménie, Ukrajina, Srbsko, Turecko, Bělorusko, Uganda, Kongo, Haiti, Indie, Makedonie, Mongolsko), zprostředkovat široké veřejnosti, například obyvatelům menších měst a obcí především Olomouckého, Zlínského kraje, Jihomoravského, Pardubického a Moravskoslezského kraje, informace o problémech obyvatel chudých rozvojových zemí a o Zahraniční rozvojové spolupráci České republiky a ACHO, která se snaží k řešení rozvojových problémů přispívat.

4 Role veřejného mínění v mezinárodní pomoci a spolupráci

Mezi mezinárodní pomocí a spoluprací a veřejným míněním existuje určitý vztah, který je závislý na tom, jak o problematice mezinárodní pomoci a spolupráce informují média. Abychom pochopili význam veřejného mínění pro mezinárodní pomoc a spolupráci, je nutné si nejprve tento pojem vysvětlit a na příkladech z dříve realizovaných výzkumů ukázat, jaké je tedy skutečné využití veřejného mínění v rozvojové spolupráci a humanitární pomoci.

4.1 Veřejné mínění

Pojem veřejného mínění, jakožto produkt veřejnosti, se podle Rendlové (Rendlová, 2002, s. 9) dostává do středu zájmů v době, kdy se rozvíjely liberální politické teorie a postupně se vytvářely demokratické politické systémy. Společně s vývojem společnosti se též mění význam veřejnosti a veřejného mínění, stejně jako jejich teoretické pojetí. Z prvotního chápání veřejnosti, jakožto skupiny privilegovaných občanů, kteří jsou vzdělaní, angažovaní a svobodní, se rozšířilo do pojetí veřejnosti zahrnující celé obyvatelstvo, tedy pluralitní. Z racionálního veřejného mínění 18. století, které považovalo veřejné mínění, jako jednotný názor společnosti, se změnilo na veřejné mínění mnoho názorové. V současné době díky rozvoji statistických technik a metod, lze veřejné mínění chápat, jako produkt, získaný skrze empirické výzkumy.

Neidhart (1994, podle Rendlová, 2002, s. 9) podotýká, že se mnoho autorů přiklání k nahrazení veřejného mínění pojmy jako mínění obyvatelstva či masové mínění. Rendlová (Rendlová, 2002, s. 9) dále uvádí, že *„pojetí veřejnosti a veřejného mínění nemají obecně přijímanou definici. Spíše lze hovořit o množství přístupů, z nichž mnohé jsou vzájemně kontroverzní. To vyplývá jak z obtížnosti definice pojmů, tak z historických proměn forem a politických funkcí.“*

Z důvodů komplikovanosti pojetí veřejného mínění je tedy nutné nejen definování jednotlivých částí pojmů „veřejnost“ či „veřejné“ a „mínění“, ale též zasazení tohoto fenoménu do širšího kontextu historického a sociologického.

4.1.1 Definice veřejného mínění

Rozdělení pojmu veřejné mínění na slova „veřejnost“ a „mínění“, nám umožní v základním měřítku pochopit, čím se tento fenomén zabývá.

Velký sociologický slovník (Linhart, 1996, s. 1382) vysvětluje pojem veřejnost v současném novodobém hledisku jako většinovou společnost či národ, jehož hlavní složkou je lid, který zajímají výsledky aktivit společenského a ekonomického dění v reakci na společenský problém. Přičemž se tato skupina stává cílem pro masmédiá, politické strany a firmy distribuující spotřební zboží, kteří na tuto skupinu působí skrze reklamní a propagační akce.

Splichal (1999, podle Rendlová, 2002, s. 9-10) píše o pěti významových rovinách, které obsahují pojem veřejnost či veřejné. V první z nich chápe veřejnost jako konkrétní společenské uskupení či sociální kategorii, která je účastníkem situací, kdy se jedná o vztah k nějakému důležitému problému ve společnosti, při kterých vystupuje v opozici vůči mase či davu. Za druhé je veřejnost chápána jako vlastnost, která je specifická pro určitý prostor nebo aktivitu, jako například veřejné prostranství či veřejné zasedání. Třetí rovina vysvětluje pojem veřejnost ve smyslu publicity, tedy zprostředkování zásad či norem společnosti, nebo také obecných lidských práv, která jsou základem veřejného mínění nebo doktríny, týkající se suverenity, všem členům společnosti. Ve čtvrté významové rovině je veřejnost chápána jako veřejná sféra či oblast společenského života, nebo také společenský prostor mezi občanskou společností a státem, jehož účelem je skrze veřejnou diskuzi a názorový trh, vytvářet soubor mechanismů zajišťujících systémové funkce pro sociální začleňování. Poslední pátá významová rovina popisuje veřejnost ve smyslu veřejné mínění, které vzniká spojením předchozích rovin, a vytváří prostor pro vyjadřování názorů (mínění).

Z těchto pěti významů veřejnosti vychází Šubrt (in Červenka, Kunštát, 2006, s. 13), který pojem veřejnost zjednodušuje do třech podob. Za prvé jakožto veřejný prostor vymezený pro jednání, který je opakem prostoru soukromého, tedy je viditelný a dostupný všem a všem se dotýká. Druhý význam veřejnosti podle Šuberta je ve smyslu zpřístupnění veřejnosti, zveřejnění či publicitě, a to za účelem transparency různých rozhodovacích procesů či jednání, například

v oblasti politiky. Poslední třetí pojetí chápe veřejnost jako uskupení jednotlivců, kteří dohromady tvoří jakési publikum, které vzniklo na základě nějakého diskusního tématu či společného zájmu.

Podle Velkého sociologického slovníku (Linhart, 1996, s. 630) je mínění chápáno jako vyslovený či nevyslovený názor nebo také subjektivní úsudek, domněnka, jež může nebo nemusí vznikat na základě vlastního subjektivního hodnocení. Linhart mínění dále kategorizuje podle toho, jak jej vnímají jednotlivé disciplíny, kdy například psychologie vyzdvihuje hlavně hodnotící funkci ze strany subjektu, který si je obsahem této funkce vědom. Zatímco sociologie jako mínění chápe uvážené hodnotící vyjádření člověka o jeho vztazích ke konkrétním jevům, mezi které patří například různé pocity, rozumové poznatky, domněnky, které se od ostatních mínění odlišuje.

Bláha (1946 in 1966 podle Šubrt in Červenka, Kunštát, 2006, s. 14-15) charakterizuje mínění jakožto subjektivní přibližný odhad nebo dojem, tedy hodnotící soud, podle kterého člověk určitý jev hodnotí negativně či pozitivně, v závislosti na své okamžité náladě, jež může být i afektivní, a který je též ovlivněn jeho konkrétní zájmovou orientací, tradičním názorem, který je v člověku zakotven či případnou nekritičností.

Americká sociologie a sociální psychologie, jak uvádí Davis (1968 podle Šubrt in Červenka, Kunštát, 2006, s. 15) se snažila o vysvětlení pojmu mínění skrze vztah k pojmu postoj, který lze již vědecky zkoumat pomocí teorie postojů, kterou využívá psychologie. Kdy postoje, jak uvádí Childs (1940, podle Šubrt in Červenka, Kunštát, 2006, s. 15) nelze přímo pozorovat. Zkoumání je možné pouze skrze vnější podoby postoje, kterými jsou lidské jednání nebo mínění, jež tento autor definuje jako verbalizovaný postoj.

4.1.2 Veřejné mínění dle sociálně-historického pohledu

Podle Habermase (Habermas, 2000, s. 351) může mít veřejné mínění více významů. Záleží na tom, jaký je jeho účel. Zda slouží jako kritika politické a sociální moci, které očekává od chování publika právě jeho, tedy veřejné mínění

nebo je využívána institucemi, lidmi, spotřebními firmami či programy jako nástroj k dosažení propagace a reklamy, očekávající od publika mínění neveřejné.

Pojem veřejné mínění není jednoznačně definován a vzniká tak několik takzvaných teoretických dilemat v kontextu historickém a sociologickém, jež ovlivňují způsob jakým je veřejné mínění chápáno.

Modernistická a „primordialistická“ teorie

Rozdíl mezi těmito teoriemi je převážně v tom, zda se veřejné mínění vyskytuje pouze v současnosti a je tak novodobým fenoménem, nebo jestli existovalo již v historických formách společnosti. (Šubrt, 1998, s. 9)

Podle Šubrt (in Červenka, Kunštát, 2006, s. 16-17) je tvrzení, že se veřejné mínění objevuje až po nahrazení předchozích společností, a nástupem společnosti dnešní, moderní, vlastní zastáncům modernistické teorie, která vychází z předpokladu, že veřejné mínění se objevuje pouze ve společnostech, které dávají prostor svým občanům pro svobodné mínění o záležitostech veřejných, a kromě podílení se na těchto záležitostech, mají také právo se veřejně k těmto záležitostem vyjádřit. Zatímco příznivci takzvané „primordialistické“ teorie se přiklánějí k tomu, že zde veřejné mínění existuje již od pradávna, a to nejen v demokratických společnostech, kde si lidé uvědomují svou autoritu a podle toho přistupují k vládnoucí elitě, ale i v despoticky ovládaných, kde jsou lidé v instinktivně podřízené roli vůči vyšší moci.

Realistický a nominalistický přístup

Šubrt (in Červenka, Kunštát, 2006, s. 17) vysvětluje rozdíl mezi realistickým a nominalistickým přístupem v tom, jak chápou význam jednotlivce či skupiny, jakožto tvůrce veřejného mínění. Přičemž realisté podle něj považují veřejné mínění za základní objekt zkoumání, jenž se nedá jednoduše rozdělit na mínění individuí. Zatímco nominalisté respektují existenci mínění jednotlivců, a veřejné mínění je pro něj pouze hodnotícím pojmem. Grušín (1972, s. 138) upřesňuje, že ve společnosti nejsou pouze skupiny, které by byly nositeli veřejného mínění, a tudíž ne každé seskupení jednotlivců má stejné složení jako veřejnost. Ale v zápětí dodává, že na druhé straně je veřejné mínění souhrnem

mínění těchto jednotlivců tvořících společnosti, a nemůže existovat vně nebo mimo jejich mínění.

Důležitým faktem je podle Šubrta (1998, s. 12), že převládajícím přístupem dnešní doby nominalismus, neboť podle něj je veřejné mínění souborem mínění jednotlivců, které lze statisticky zachytit, čímž se tento přístup stává významným pro současné metody výzkumu veřejného mínění, jako jsou interview či dotazník.

Monistické a pluralistické stanovisko

Monistické a pluralistické stanovisko se podle Šubrta (in Červenka, Kunštát, 2006, s. 18) liší v tom, zda preferuje myšlenku jednotného názoru všech lidí ve společnosti, či mnohosti a rozličnosti názorů. Podle tohoto autora monisté vnímají veřejné mínění jako převažující mínění ve společnosti, jež je projevem obecné vůle, která je všem společná, přičemž veřejnost je se společností buďto totožná nebo v ní má rozhodující funkci. Zatímco pluralisté podle Šubrta (1998, s. 12) zastávají názor mnohosti, tedy pracují s myšlenkou plurality nejen názorů, ale i veřejností. Tyto veřejnosti mohou být podle Šubrta (in Červenka, Kunštát, 2006, s. 19) organizované či neorganizované, velké nebo malé. Například široká veřejnost, odborná veřejnost nebo informovaná veřejnost.

Bláha (1966, podle Šubrta in Červenka, Kunštát, 2006, s. 18) jakožto představitel proudu monistů upozorňuje, že veřejné mínění neznamená jen skutečnost, že hodně jednotlivců se shodne na jedné věci, či mají podobné mínění. Podle něj si lidé této skutečnosti musejí být vědomi, což vysvětluje jako jakési psychické pouto mezi jedinci se stejným názorem. Myšlenku plurality jakožto převládající formy veřejného mínění v buržoazní společnosti vysvětluje Grušín (1972, s. 139), který píše, že systém složený z různých skupin, jejichž členy pojí různé zájmy, ani monistický být nemůže. Přičemž právě mnohotvárnost je odrazem pluralitní struktury společnosti.

Spirála mlčení

Jako pojítka mezi monistickým a pluralistickým pojetím veřejného mínění lze chápat teorii spirály mlčení, podle Noellové-Neumannové (1980, 1989 podle

Šubrt in Červenka, Kunštát, 2006, s. 19), kdy veřejné mínění jsou způsoby chování a mínění svobodně a veřejně projevované lidmi, kteří se nemusejí obávat společenské izolace, jako jedné z možných sankcí za tyto projevy. Proces spirály mlčení podle této autorky funguje v rámci rotace, kdy společnost zaujímá určitý názor, o kterém není dobré mluvit, tudíž mlčí a názor se stává slabším, zatímco mlčení se rozšiřuje mezi ostatní lidi a to pohání spirálu dále. Na druhé straně roste síla názoru, který bourá bariéry mlčení a veřejnost jej vyslovuje nahlas.

4.2 Role veřejného mínění v mezinárodní pomoci a spolupráci

Jak již bylo výše nastíněno, veřejné mínění jakožto soubor postojů, názorů, nálad veřejnosti a jejich jednotlivých členů je v určitém vztahu nejen ke společnosti, ale také k jejím aktivitám, mezi něž nepochybně patří mezinárodní pomoc a spolupráce. Pro lepší pochopení role veřejného mínění je nutné uvést si spojitost tohoto pojmu s pojmem média a poté představit některé výzkumy veřejného mínění o mezinárodní pomoci a spolupráci, které byly realizovány v ČR.

4.2.1 Veřejné mínění a média

Veřejné mínění stejně jako média pracují s informacemi. V následujících řádcích se budu zabývat pojmem média, a jejich rolí ve veřejném mínění a mezinárodní pomoci a spolupráci.

Reifová (2004, s. 139-140) vysvětluje pojem médium (mn.č. média) jakožto prostředek masové či mediální komunikace, který zprostředkovává veřejně dostupné informace (sdělení) skrze mediální organizace v různých podobách a s různým cílem. Médii mohou být média tištěná (noviny, časopisy), média s vysílaným signálem (televize, rádio) či média nová (využívající nové technologie jako jsou počítače a internet – např. internetové zpravodajské servery). McQuail (2007, s. 21) za masová média považuje rozhlas, televizi, noviny a další. S tím, že masová média jsou v současné moderní době významným a zásadním prvkem společnosti. Což je dáno tím, že jsou nejen pramenem informací, ale také vlivným prostředkem k ovládnutí společnosti, ve

kteřé též mohou fungovat jako aktéři sociálních změn. Kromě toho jsou média také zprostředkovatelem a vykladačem sociální reality.

Mezi sdělovacími prostředky (médií), finančními zdroji, organizacemi, jež pomáhají v oblasti zasažené mimořádnou událostí a zasaženými lidmi, Keprť (in Bejček, 2006, s. 19) identifikuje určitý vztah a propojené vazby. V tomto vztahu jsou potřební lidé v pasivní roli, jelikož jsou odkázáni na výsledky koordinace a spolupráce právě médií s humanitárními organizacemi. S mírou zájmu médií o určitou mimořádnou situaci roste příjem finanční pomoci organizacím a naopak, což je způsobeno i tím, že se média většinou zabývají nějakou událostí pouze krátkodobě. Z toho plyne, že největší objem finanční pomoci lze získat bezprostředně po katastrofě, tedy v době působení humanitární pomoci. Avšak mnohem více finančních prostředků je potřeba pro druhou a třetí fázi obnovy a rekonstrukce místa zasaženého mimořádnou událostí, což je úkolem rozvojové pomoci.

Podle Králové (2007, s. 26) informují média o rozvojových zemích nejčastěji při nějakých mimořádných událostech, jakými jsou například válečné konflikty či humanitární katastrofy. Avšak ne každou událostí se média zabývají stejně důkladně. Každoročně je organizací Lékaři bez hranic (MSF) vydáván seznam deseti nejvíce opomíjených krizí. Vynaložení úsilí na informování o krizi či katastrofě v mezinárodních médiích je nositelem vlivu, který je důležitý pro míru angažovanosti ostatních států a veřejnosti. Zda se nějaká událost více objevuje v médiích než jiná, má rozhodující vliv na příspěvky soukromých dárců. Jak dále píše Králová ve vztahu pozornosti médií o konkrétní událost a potencionálními dárci platí, že pokud se lidé zajímají o nějakou událost, která byla zprostředkovaná médií, stává se tato událost pro média ještě zajímavější.

Dále Králová (2007, s. 31-32) zmiňuje, že oproti americkým a evropským sdělovacím prostředkům, česká média značně zaostávají v informování o rozvojovém světě. Důvodem k tomu není jenom pocit odpovědnosti bývalých koloniálních mocností za země, které tehdy spravovaly, ale také vyšší procento přistěhovalců z rozvojových zemí, z nichž velká část jsou právě bývalé kolonie. Dalším faktorem je i česká historie, kdy hlavně období po druhé světové válce,

tedy nástup komunismu zabránil dřívějšímu zájmu o problematiku rozvojových zemí, jelikož většina zemí Evropy a USA se chudobou rozvojových zemí, lidskými právy a osvětou začala zabývat již v 60. letech. V případě České republiky se toto téma dostalo do popředí až po pádu komunismu v 90. letech. V neposlední řadě hraje velkou roli v informování o mezinárodní pomoci a spolupráci také velikost mediálních agentur působících v ČR, které se nedají srovnávat s agenturami jako je například mezinárodní agentura Reuters. Posledním důležitým faktem je, že česká media neposkytují tolik prostoru pro obsazení rozvojové problematiky, jako v jiných zemích světa, právě z důvodů nedostatečných financí.

Podle Princové (2012, s. 63) není vynechávání informování o některých událostech jediným nedostatkem sdělovacích prostředků. Další oblastí, ve které selhávají, je samotné zprostředkování informací o mimořádné události, neboť pro atraktivitu zpráv není důležité zda se populace zasažená válečným konfliktem či přírodní katastrofou s touto situací vypořádá sama, a právě tento nepřesný úhel pohledu médií, ukazuje obyvatele postižených oblastí spíše jako bezmocné oběti, které potřebují pomoc zvenčí, což může ze strany obyvatel ostatních částí světa vyvolat nutkání okamžité pomoci ze soucitu, bez ohledu na aktuální potřeby zasažených lidí, a také k situacím, kdy se na jednom místě kumuluje obrovské množství pomoci, která se svým množstvím stává neúčinná a spíše působí ještě větší problémy než samotná katastrofa.

Lze tedy říci, že pokud nastane určitá událost, pro účely této práce zmiňuji například humanitární katastrofu typu tsunami, média mohou, ale také nemusí o této skutečnosti informovat, jelikož záleží na tom, zda tato událost odpovídá zájmům konkrétního sdělovacího prostředku, či zda mají média dostatek informací o této události, které potom mohou předat dále veřejnosti.

Podle Jungové (in Hrubec, 2005, s. 254-255) se zdrojem pro veřejné mínění stávají právě média, která zprostředkovávají objektivní informace, a považují se za takzvaného hlídacího psa demokracie, ale zároveň sledují i své ekonomické zájmy. Díky těmto zájmům mají informace, jež média produkují podobu, jakou známe dnes. Můžeme se setkat se záměrně či neúmyslně

zkreslenými informacemi, které však musejí být krátké, stručné, jednoduché, zábavné, dramatické, vizuálně zajímavé a to s jediným cílem, zaujmout budoucího příjemce atraktivními informacemi či obvyčejnými informacemi podanými atraktivní formou. Kromě toho je další rolí médií též vytvářet veřejnou diskuzi.

Mišovič (2010, s. 92) zmiňuje, že masová média mají podstatný vliv na vědomí společnosti a tím ovlivňují i veřejné mínění, a to nejen díky působení na ekonomické, sociální, kulturní a politické instituce, ale také na morálku. A Noelleová (1980, podle Rendlová, 2002, s. 18) dodává, že názory lidí jsou utvářeny působením médií, přičemž veřejné mínění má funkci sociální kontroly.

Pokud už se tedy zprávy o nějaké humanitární katastrofě v médiích objeví, příjemci této zprávy si vytvoří vždy určitý názor či postoj k tomuto problému, a podle toho se stávají buďto aktivními, a zapojí se do různých sbírek, či dobrovolnických aktivit, či zůstávají pasivními příjemci zprávy a nedělají nic. Právě tyto postoje a názory, zkoumá veřejné mínění, které lze využít nejen ke zpětné kontrole působení médií, ale i jako zpětnou vazbu mediální činnosti různých neziskových organizací, které vstupují na mediální trh s cílem získat potenciální dárce pro své aktivity, ať již humanitárního či rozvojového charakteru.

4.2.2 Výzkumy veřejného mínění

Jak již bylo zmíněno výše, v České republice působí na poli mezinárodní pomoci a spolupráce nejen mnoho neziskových organizací jako Charita ČR, Člověk v tísni či ADRA, ale také stát, prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí, které zřídilo Českou rozvojovou agenturu. Pro všechny tyto organizace je velmi důležitá informovanost občanů ČR o rozvojové spolupráci a humanitární pomoci, neboť tak mohou získávat nejen aktivní pracovní sílu v podobě dobrovolníků či zaměstnanců, ale také neméně důležitou finanční podporu ve formě darů či příspěvků.

Proto například MZV realizovalo skrze organizace SC&C výzkumy veřejného mínění, a to v letech 2006 a 2008. Kromě těchto dvou výzkumů je dalším významným výzkumem veřejného mínění, realizovaným mimo jiné na našem území, též výzkum Evropské unie Eurobarometr. (Horký, 2010, s. 42-43)

V současné době je veřejná podpora rozvojové spolupráce v ČR spojena s malou informovaností společnosti, což plyne z výsledků výzkumu veřejného mínění z roku 2006 (SC&C 2006 podle Horký, 2010, s. 41-42), je to dáno také tím, že česká veřejnost plně nerozlišuje mezi rozvojovou spoluprací a humanitární pomocí. Z výzkumu projektu Evropské komise Eurobarometr v roce 2010 vyplývá, že pouze necelá polovina (42%) naší populace považuje chudobu, nedostatek jídla a pitné vody za největší problém současnosti. Avšak jak Horký dále zmiňuje, stále se konají veřejné sbírky na rozvojové projekty, mezi které patří projekty na podporu vzdělávání, zdravotnictví a tradiční oblasti charitní pomoci, jako je pomoc seniorům, zdravotně postiženým či dětem. Pozitivní vývoj vnímání mezinárodní pomoci a spolupráce českými občany zaznamenal také tento výzkum, neboť podle něj patří ČR mezi několik málo zemí, které zastávají názor, že je potřeba pomáhat rozvojovým zemím i přes dopady ekonomické krize.

II. VÝZKUMNÁ ČÁST

5 Empirický výzkum

V této části práce se budu zabývat přípravou, realizací a vyhodnocením výzkumu veřejného mínění, na základě kvantitativního sběru dat.

Tento výzkum vychází z již realizovaných výzkumů společnosti SC&C (SC&C, 2008) v letech 2006 a 2008, které se zaměřovaly na Zahraniční rozvojovou spolupráci ČR, což zahrnuje nejen rozvojovou spolupráci, ale i humanitární pomoc, a dále pak výzkum Evropské unie s názvem Eurobarometr (Evropská komise, 2010), který byl realizován kromě dalších evropských zemí i u nás v roce 2010 a zaměřoval se na otázky týkající se humanitární pomoci. Některé výsledky těchto výzkumů jsou zmíněny výše v kapitole 4 – role veřejného mínění v mezinárodní pomoci a spolupráci.

5.1 Výzkumný cíl, dílčí cíle, hypotézy a jejich operacionalizace

Cílem tohoto výzkumu je zjistit veřejné mínění obyvatel Olomouce o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci a činnosti Arcidiecézní charity Olomouc. Přičemž výzkumný cíl jsem si rozdělila dle zaměření do 3 dílčích cílů, které jsem dále rozpracovala do hypotéz (viz. Kapitola 5.2), což jsou podle Babbie (1979, in Disman, 2008, s. 79) „*očekávání, o charakteru věci, vyvozené z teorie.*“ Pro tyto hypotézy jsem vytvořila operacionalizace, které Reichel (2009, s. 51) definuje jako proces převádění pojmů z teorie, na měřitelné prvky neboli zkoumatelné ukazatele.

1) Zjistit informovanost obyvatel Olomouce a jejich potřebu být informován o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci

První ze skupiny dílčích cílů je zaměřen na zjišťování schopnosti obyvatel Olomouce, rozlišit humanitární pomoc od rozvojové spolupráce, uvést jejich přibližné významy, a také zmínit některé organizace činné v této oblasti. Součástí je také zjistit i to, odkud občané Olomouce informace o humanitární pomoci a

rozvojové spolupráci získávají. Tento dílčí cíl je rozpracován do 7 hypotéz, z nichž většina vychází z výsledků předchozích výzkumů agentury SC&C (SC&C, 2008) realizovaných v ČR v letech 2006 a 2008 a také výzkumu Evropské Unie Eurobarometr (Evropská komise, 2010) z roku 2010.

H1: Předpokládáme, že většina respondentů má povědomí o humanitární a rozvojové pomoci.

Hypotéza bude potvrzena, pokud více než polovina všech respondentů odpoví, že dokáže rozlišit mezi humanitární pomocí a rozvojovou spoluprací, nebo dokáže definovat alespoň jednu z forem mezinárodní pomoci a spolupráce, anebo zmíní alespoň jednu organizaci či jeden projekt. Tuto hypotézu bude ověřovat 5 otázek. Otázka č. 2 „Myslíte si, že jste schopný/á rozlišit mezi humanitární pomocí a rozvojovou spoluprací?“; Otázka č. 3 „Co je podle Vás humanitární pomoc?“; Otázka č. 4 „Co je podle Vás rozvojová spolupráce?“; Otázka č. 5 „Znáte nějakou organizaci poskytující humanitární či rozvojovou pomoc do zahraničí?“ a otázka č. 6 „Znáte některé z těchto projektů?“ V otázce č. 6 se dotazují na projekty i jiných organizací, než je ACHO, protože v rámci standardizovaného dotazování je nutné, aby bylo v dotazníku, co největší množství možností tak, aby z nich tazatel mohl vybrat tu, která nejvíce odpovídá odpovědi respondenta. A jak bude popisovat jedna z hypotéz uvedených níže, ne každý musí nutně znát pouze ACHO.

H2: Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce nedokáže rozlišit mezi humanitární pomocí a rozvojovou spoluprací.

Tyto hypotéza se potvrdí, pokud více než polovina respondentů odpoví NE, v otázce č. 2 „Myslíte, že jste schopen/na rozlišit mezi humanitární pomocí a rozvojovou spoluprací?“ nebo v otázce č. 3 „Co je podle Vás humanitární pomoc?“ a v otázce č. 4 „Co je podle Vás rozvojová spolupráce?“ odpoví, že netuší.

H3: Předpokládáme, že existuje vztah mezi věkem a povědomím o humanitární a rozvojové pomoci.

Hypotéza se potvrdí, pokud porovnáme průměry odpovědí jednotlivých věkových kategorií s průměry odpovědí na otázky týkající se povědomí. Povědomí bude buďto přímo úměrné věkové kategorii nebo naopak. Tuto hypotézu kromě výše uvedených otázek na povědomí č. 2-6, testuje též sociodemografická otázka na konci dotazníku „Jaký je Váš věk?“.

H4: Předpokládáme, že existuje vztah mezi vzděláním a povědomím o humanitární a rozvojové pomoci.

Tato hypotéza se potvrdí, pokud porovnáme průměry odpovědí jednotlivých kategorií nejvyššího dosaženého vzdělání s průměry odpovědí na otázky, týkající se povědomí. Přičemž povědomí bude buďto přímo úměrné věkové kategorii nebo naopak. Tuto hypotézu kromě otázek na povědomí č. 2-6, testuje též sociodemografická otázka na konci dotazníků „Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?“.

H5: Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce není dostatečně informována o humanitární a rozvojové pomoci.

Hypotéza se potvrdí, pokud více než polovina respondentů uvede v otázce, zda si myslí, že je dobře informován/a, odpověď málo informován nebo neinformován. Tato hypotéza je testována v otázce č. 15, jejíž znění pochází z výzkumu Evropské unie s názvem Eurobarometr (Evropská komise, 2010) „Myslíte si, že jste dobře informován/a o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?“

H6: Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce by uvítala více informací o humanitární a rozvojové pomoci.

Tato se hypotéza potvrdí, pokud více než polovina respondentů odpoví ANO na otázku č. 16, která pochází z výzkumu SC&C (SC&C, 2008) „Uvítal/a byste více informací o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?“ a v následující otázce č. 17 „Jaký druh informací o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci byste uvítal/a?“ zmíní, některou z možností.

H7: Předpokládáme, že pro většinu obyvatel Olomouce je důležité, aby měli lidé informace o humanitární a rozvojové pomoci.

Hypotéza se potvrdí, pokud více než polovina respondentů v otázce č. 14, která pochází z výzkumu Eurobarometr (Evropská komise, 2010) „Je podle Vás důležité, aby lidé měli informace o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?“ odpoví buďto *velmi důležité* nebo *důležité*.

2) Zjistit povědomí obyvatel Olomouce o Arcidiecézní charitě Olomouc

Zaměřením druhého dílčího cíle je na základě sady otázek zkoumat znalost Arcidiecézní charity Olomouc obyvateli Olomouce, včetně jejich projektů a zemí v nichž ACHO působí. Tento dílčí cíl je rozpracován do 3 hypotéz.

H8: Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce nebude znát Arcidiecézní charitu Olomouc.

Hypotéza se potvrdí, pokud více než polovina respondentů odpoví NE v otázce č. 7 „Můžete uvést organizaci z Olomouce, která poskytuje humanitární nebo rozvojovou pomoc do zahraničí?“, anebo odpoví ANO, přičemž však uvede jinou organizaci než Arcidiecézní charitu Olomouc, které je ale jedinou takovouto organizací z Olomouce, jež tuto formu pomoci poskytuje.

H9: Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce neví, ve kterých zemích Arcidiecézní charita Olomouc působí.

Hypotéza se potvrdí, pokud více než polovina respondentů v otázce č. 8 „Ve kterých zemích podle Vás Arcidiecézní charita Olomouc působí?“ odpoví, že netuší, anebo odpoví chybně. Přičemž správnými odpověďmi jsou Postsovětská země (Ukrajina) a Karibik (Haiti).

H10: Předpokládá, že většina obyvatel Olomouce nezná ani jeden projekt Arcidiecézní charity Olomouc.

Hypotéza se potvrdí, pokud více než polovina respondentů v otázce č. 9 „Znáte některý z těchto projektů Arcidiecézní charity Olomouc?“ odpoví NE, u každého z projektů, uvedených v možnostech otázky.

3) Zjistit angažovanost obyvatel Olomouce v humanitární pomoci a rozvojové spolupráci

Úkolem posledního dílčího cíle je získat informace o tom, v jaké formě, jakým organizacím, popřípadě v jakých konkrétních projektech se Olomoučané angažují. Tento dílčí cíl je rozpracován do 3 hypotéz, z nichž většina vychází z výsledků předchozích výzkumů agentury SC&C (SC&C, 2008).

H11: Předpokládáme, že existuje vztah mezi pohlavím a přispíváním na humanitární a rozvojovou pomoc.

Tato hypotéza se potvrdí, pokud porovnáme průměry odpovědí jednotlivých skupin pohlaví s průměry odpovědí na otázku č. 10, která pochází z výzkumu SC&C (SC&C, 2008) „Věnoval/a jste někdy čas, peníze nebo jiné materiální věci na nějakou formu pomoci chudým (rozvojovým) zemím?“ Míra přispívání bude buďto více odpovídat jednomu z pohlaví nebo naopak. Testování této hypotézy vychází z otázky č. 10 a také ze sociodemografické otázky na konci dotazníku „Pohlaví“.

H12: Předpokládáme, že existuje vztah mezi věkem a přispíváním na humanitární a rozvojovou pomoc.

Hypotéza se potvrdí, pokud porovnáme průměry odpovědí jednotlivých věkových kategorií s průměry odpovědí na výše uvedenou otázku č. 10, týkající se formy příspěvku. Přispívání bude buďto přímo úměrné věku nebo naopak. Tato hypotéza je testována otázkou č. 10 a také sociodemografickou otázkou na konci dotazníku „Věk“.

H13: Předpokládáme, že existuje vztah mezi vzděláním a přispíváním na humanitární a rozvojovou pomoc.

Tato hypotéza se potvrdí, pokud porovnáme průměry odpovědí jednotlivých kategorií nejvyššího dosaženého vzdělání s průměry odpovědí na výše uvedenou otázku č. 10, zda respondenti někdy věnovali čas, peníze či materiál na humanitární či rozvojovou pomoc. Přispívání bude buďto přímo úměrné nejvyššímu dosaženému vzdělání nebo naopak. Tuto hypotézu testuje

otázka č. 10 a též sociodemografická otázka z konce dotazníku „Nejvyšší dosažené vzdělání?“.

5.2 Metodologie výzkumu a přístup zpracování dat

Pro realizaci výzkumu jsem zvolila metodu kvantitativního sběru dat, protože jak píše Disman (2008, s. 286), kvantitativní výzkum dokáže zkoumat určité množství dat o velkém počtu populace. A právě z této teorie vychází výzkum veřejného mínění, který podle Gallupa (1948, s. 37) získává data z určitého počtu celé populace, jež svým složením odpovídá většinové populaci, tudíž tak lze odhadnout mínění celé populace skrze část jejího vzorku. Také Punch (2008, s. 11-12) definuje kvantitativní výzkum jako empirický výzkum, při němž mají data, neboli informace o světě, které lze pozorovat, podobu čísel. Disman (2008, s. 76 - 77) dodává, že kvantitativní výzkum je též metodou deduktivní, protože vychází z teorie, kterou převádí do hypotéz, jejichž funkcí je navrhnout taková možná spojení mezi proměnnými, která potvrdí pravdivost hypotéz. Pokud vzorce, které jsme předpověděli v hypotézách, neodpovídají závislostem mezi sebranými daty, je nutné hypotézy zamítnout jako nepravdivé.

Jako techniku sběru dat jsem zvolila řízený standardizovaný rozhovor neboli interview, což je podle Dubského (in Šubrt, 1998, s. 119) forma dotazování na základě osobního kontaktu tazatele a respondenta, sloužící jako základní metoda ke sběru sociologických dat. Přičemž podle Adamce (in Šubrt, 1998, s.81) tazatel předčítá otázky respondentovi, a poté jeho odpovědi do dotazníku zaznamenává. Technikou konstrukce vzorku je kvótní výběr, který podle Dismana (2008, s.94-95) zachycuje ve složení vzorku vlastnosti populace, kterou známe, proto jej můžeme použít jen na populaci, o které jsme dobře informováni, přičemž se doporučuje volit jen omezené množství proměnných, jako jsou věk, pohlaví či vzdělání. V rámci tohoto výzkumu vycházím z kvót pohlaví a věk.

Jak uvádí Průšová (in Šubrt, 1998, s. 134) analýza dat má za cíl vysvětlit obsah dat. V rámci tohoto výzkumu se jedná o analýzu kvantitativních dat, která se podle Průšové (in Šubrt, 1998, s. 134-135) skládá ze 4 kroků, kterými jsou editace, kódování, tabulace a pokročilé analýzy, přičemž jde o to, aby byla dala shrnuta porovnána a bylo v nich možné nalézt vztahy a souvislosti, které jsou

podstatné. V editaci dat jde, jak píše Průšová (in Šubrt, 1998, s. 135-142), o kontrolu sesbíraných záznamových archů, zda složení a počet výzkumného vzorku sedí s tím, který jsme si na začátku výzkumu stanovili a zda odpovídá určeným kvótám. Kódování dat se zaměřuje již na převádění dat do kódů jejich následné zaznamenávání do databáze, přičemž z těchto dat jsou potom v tabelaci vytvořeny tabulky, a z nich pak grafy s výsledky. V poslední fázi – pokročilé analýze jde o testování hypotéz a zkoumání závislostí mezi proměnnými.

Pro kódování a tabelaci dat využiji programu PSPP (GNU PSPP, nedatováno), který je volně dostupný na webových stránkách a jehož struktura a funkce jsou shodné s profesionálním programem na třídění kvantitativních dat SPSS.

5.3 Předvýzkum

Před samotným začátkem výzkumu bylo nutné realizovat předvýzkum, bez kterého by se podle Dismana (2008, s. 122) neměl obejít žádný výzkum a jehož funkcí je testovat skladbu a rozmístění otázek v dotazníku/standardizovaném rozhovoru, jakožto výzkumného nástroje. Na základě tohoto předvýzkumu jsem v některých otázkách ze standardizovaného rozhovoru rozšířila možnosti odpovědí. U jedné otázky, která byla původně otevřená, neboť jsem předem neznala možné odpovědi, se mi díky tomuto předvýzkumu objevily více či méně se opakující odpovědi, které jsem tedy zahrнула do standardizovaného rozhovoru a z původně otevřené otázky, jsem nakonec udělala otázku uzavřenou. V rámci tohoto předvýzkumu jsem sesbírala data od 10 žen a 10 mužů z celkového počtu 20 dotázaných. Přičemž se mi podařilo obsáhnout všechny věkové kategorie. Konečná verze standardizovaného rozhovoru, jenž vyplynula z tohoto předvýzkumu, byla složena z 20 otázek, a z toho 3 sociodemografických – pohlaví, věk a nejvyšší dosažené vzdělání, které se objevily na konci standardizovaného rozhovoru.

5.4 Průběh výzkumu

V rámci této práce je výzkum zaměřen na obyvatele Olomouce, proto byl realizován pouze v městských částech Olomouce, převážně pak na sídlištích a veřejných místech, jako jsou náměstí, prostory před obchodními centry, parky a

ulice. Přičemž realizace výzkumného šetření probíhala do poloviny března a trvala dva týdny. Během této doby se mi podařilo sesbírat 222 standardizovaných rozhovorů a dodržet všechny stanovené kvóty – pohlaví a věk. Ke sběru dat jsem také využila tazatelskou síť, která se skládala především z několika studentů CARITAS-Vyšší odborné školy sociální Olomouc, obou oborů a také několika studentů Univerzity Palackého. Výběr respondentů byl postaven tak, aby se tazatelé nejdříve zeptali, zda je potenciální respondent z Olomouce a poté položením první otázky ze standardizovaného rozhovoru „Slyšel/a jste někdy o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?“ vyloučili z výzkumu ty osoby, které odpověděli NE. Přičemž počet osob, které odpověděli NE, se v průběhu výzkumu vyšplhal na číslo 35. Přestože návratnost standardizovaných rozhovorů byla 100% díky zvolené metodě, samotné výzkumné šetření se neobešlo bez menších či větších problémů, ať už vlivem počasí, neboť většina standardizovaných rozhovorů byla realizována na ulici, ale také neochotou ze strany lidí, odpovědět v rámci standardizovaného rozhovoru. Přičemž největší míra neochoty se objevila ze strany mužů středního věku a dále pak některých seniorů.

5.5 Obecná charakteristika výzkumného vzorku

Jak již bylo uvedeno výše, technikou konstrukce vzorku je kvótní výběr, což v praxi znamená, že v terénu je nutné vybírat ty osoby, které spadají nejen do kategorie pohlaví, tedy muže a ženy, ale též je lze zařadit do jedné z věkových kategorií, přičemž jsem si stanovila 4 věkové kategorie na základě sčítání lidu 2011 (Český statistický úřad, 2011), a to:

- 15 – 29 let
- 30 – 49 let
- 50 – 64 let
- Nad 65 let včetně

Kvótní výběr podle Průšové (in Šubrt, 1998, s. 108) patří mezi nepravděpodobnostní výběry, které vznikají na základě osobního úsudku v některé z fází tvorby vzorku. Což v případě kvótního výběru znamená, že výzkumný vzorek je konstruován s cílem shodovat se některými svými vlastnostmi s populací, ze které pochází. Průšová (in Šubrt, 1998, s. 107) dále také

zmiňuje, že při vytváření výzkumného vzorku, který má mít vlastnosti celkové populace, je dobré vycházet z tzv. opory výběru, což je soupis nebo seznam s informacemi o celkové populaci, na základě kterého můžeme vytvořit právě takovýto vzorek.

Oporou výběru pro mě byly výsledky sčítání lidu 2011 (Český statistický úřad, 2011), konkrétně pak pro oblast města Olomouce. Z těchto informací jsme vycházela při konstrukci výzkumného vzorku. Přičemž nejdříve jsem si vypočítala procentuální zastoupení obou skupin pohlaví rozdělených dle věku, přičemž procentuální a číselné složení populace města Olomouce dle věku je následující:

	Ženy	%	Muži	%	Celkem	%
15-29 let	10.538	51,75	9.826	48,25	20.364	23,35
30-49 let	30.076	50,28	14.954	49,72	30.076	34,48
50-64 let	10.899	53,30	9.548	46,70	20.447	23,44
Nad 65 let včetně	16.338	61,63	6.269	38,37	16.338	18,73

Z této tabulky jsem vypočetla procentuální a číselné složení výzkumné populace, stávající z 222 respondentů. Složení výzkumného vzorku tedy bylo následující:

	Ženy	%	Muži	%	Celkem	%
15-29 let	27	51,92	25	48,08	52	23,423
30-49 let	38	50,00	38	50,00	76	34,234
50-64 let	28	53,85	24	46,15	52	23,423
Nad 65 let včetně	26	61,90	16	38,10	42	18,920

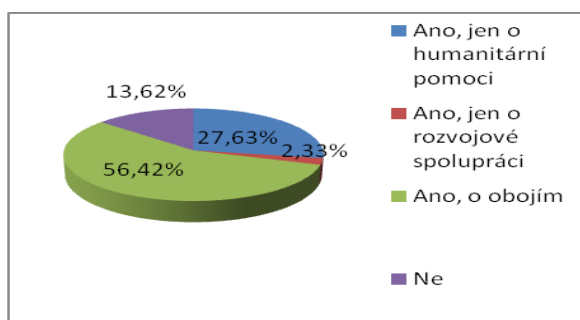
Z tabulky je patrné, že se mi tedy povedlo dodržet kvóty pouze s menšími odchylkami v desetínách procent.

5.6 Výsledky z analýzy dat

V následující části se budu věnovat výsledkům z šetření. Výsledky testování hypotéz jsou rozpracovány ve třech podkapitolách rozdělených podle dílčích cílů. Vždy jsou uvedeny graf a tabulka zachycující absolutní četnosti a procentuelní podíly.

5.6.1 Informovanost o mezinárodní pomoci a spolupráci

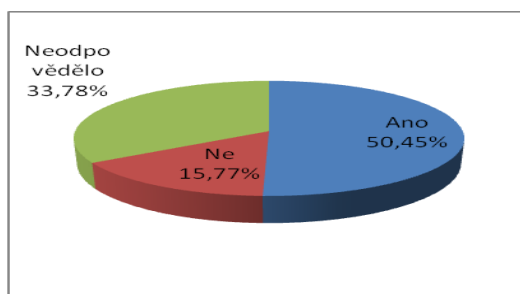
První hypotéza (Předpokládáme, že většina respondentů má povědomí o humanitární a rozvojové pomoci.) byla testována na základě otázek č. 1-6. Výsledky těchto otázek jsou zobrazeny v grafech a tabulkách č. 1-6.

Ano, jen o humanitární pomoci	71	28 %
Ano, jen o rozvojové spolupráci	6	2 %
Ano, o obojím	145	56 %
Ne	35	14 %

Graf a tabulka č. 1 Slyšel/a jste někdy o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?

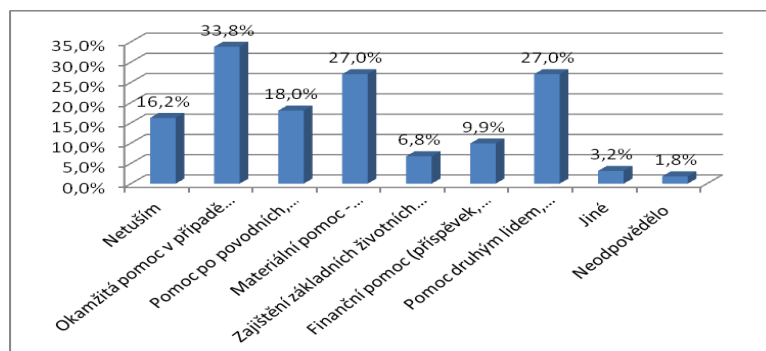
Graf a tabulka č. 1 ukazují, že z celkového počtu 257 dotázaných osob, jich většina 86 %, tedy 222 respondentů slyšela o humanitární pomoci nebo rozvojové spolupráci, zbývajících 35 osob (14 %) o těchto formách pomoci do zahraničí nikdy neslyšelo, s těmito osobami již standardizovaný rozhovor nebyl realizován.

Ano	112	51 %
Ne	35	16 %
Neodpovědělo	75	34 %

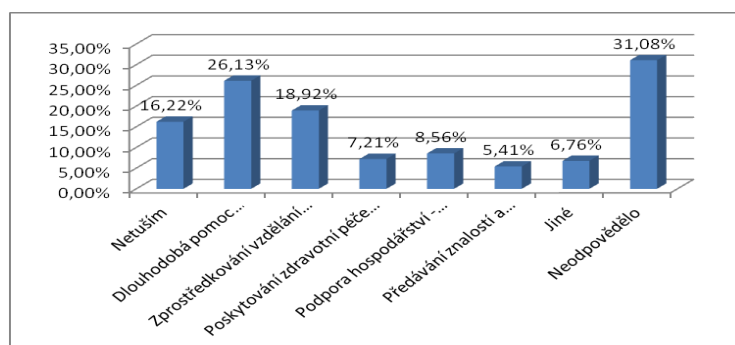
Graf a tabulka č.2 Myslíte si, že jste schopen/na rozlišit mezi humanitární pomoci a rozvojovou spolupráci?

Z grafu č. 2 je patrné, že téměř 51 % dokáže rozlišit mezi humanitární pomoci a rozvojovou spolupráci.

Netuším	36	16 %
Okamžitá pomoc v případě katastrof, epidemií, hladomoru, války atd..	75	34 %
Pomoc po povodních, výbuších, tornádech, požárech	40	18 %
Materiální pomoc - poskytování potravin, léků, vody a přístřeší obětem katastrof	60	27 %
Zajištění základních životních potřeb	15	7 %
Finanční pomoc (příspěvek, podpora) chudým	22	10 %
Pomoc druhým lidem, pomoc lidem v nouzi	60	27 %
Jiné	7	3 %
Neodpovědělo	4	2 %

Graf a tabulka č. 3 Co je podle Vás humanitární pomoc?

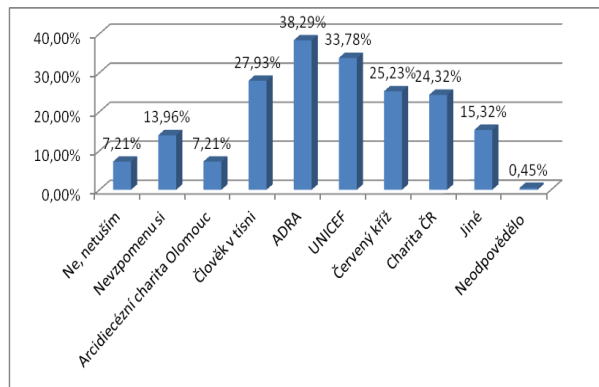

Netuším	36	16 %
Dlouhodobá pomoc směřující ke zlepšení životních podmínek v chudých zemích	58	26 %
Zprostředkování vzdělání chudým dětem či dospělým z rozvojových zemí	42	19 %
Poskytování zdravotní péče lidem v chudých zemích	16	7 %
Podpora hospodářství - zemědělství a podnikání chudých zemích	19	9 %
Předávání znalostí a zkušeností (know-how) lidem z rozvojových zemí	12	5 %
Jiné	15	7 %
Neodpovědělo	69	31 %

Graf a tabulka č. 4 Co je podle Vás rozvojová spolupráce?

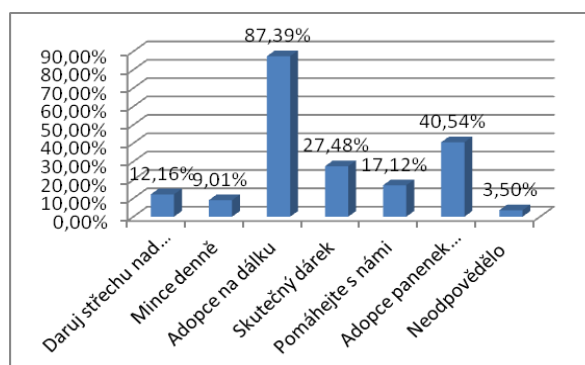
Z grafů a tabulek č. 3 a 4 lze vyčíst, že více než polovina respondentů, kteří na otázky č. 3 a 4 odpověděli, a zároveň nezmínili možnost „Netuším“, dokázala vysvětlit, co je to humanitární pomoc a rozvojová spolupráce.

Ne, netuším	16	7 %
Nevzpomenou si	31	14 %
Arcidiecézní charita Olomouc	16	7 %
Člověk v tísni	62	28 %
ADRA	85	38 %
UNICEF	75	34 %
Červený kříž	56	25 %
Charita ČR	54	24 %
Jiné	34	15 %
Neodpovědělo	1	1 %

Graf a tabulka č. 5 Znáte nějakou organizaci poskytující humanitární nebo rozvojovou pomoc do zahraničí?

Dále pak z grafu a tabulky č. 5 je patrné, že více než polovina respondentů, kteří na otázku č. 5 odpověděli a zároveň neuváděli možnost „Nevzpomenou si“ a „Ne, netuším“, dokázala zmínit alespoň jednu organizaci poskytující humanitární pomoc či rozvojovou spolupráci do zahraničí.

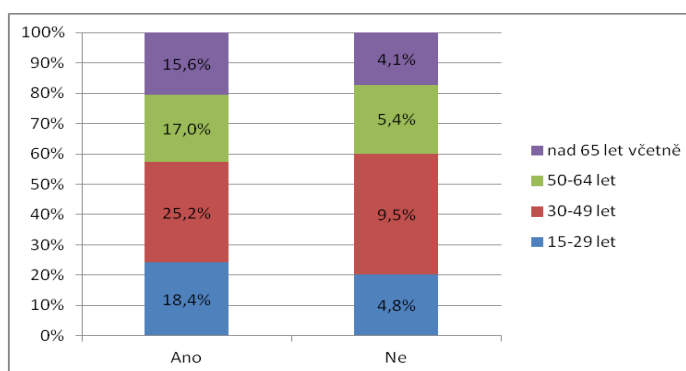
Daruj střechu nad hlavou	27	12 %
Mince denně	20	9 %
Adopce na dálku	194	87 %
Skutečný dárek	61	28 %
Pomáhejte s námi	38	17 %
Adopce panenek UNICEF	90	41 %
Neodpovědělo	8	4 %

Graf a tabulka č. 6 Znáte některý z těchto projektů? Odpověď „Ano“.

Kromě toho většina respondentů 87 % v otázce č. 6 uvedla projekt Adopce na dálku. Z čehož vyplývá, že tuto hypotézu lze **potvrdit jako pravdivou**.

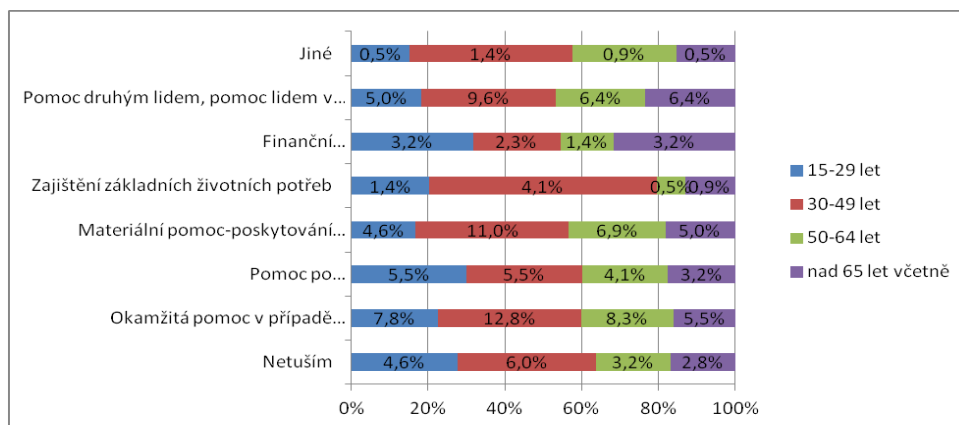
Druhá hypotéza (Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce nedokáže rozlišit mezi humanitární pomocí a rozvojovou spoluprací.) byla testována taktéž otázkami č. 2 – 4, přičemž odpovědi na tyto otázky jsou zpracovány v grafech a tabulkách č. 2, 3 a 4 (viz. výše). Na základě těchto údajů je nutné tuto hypotézu **vyvrátit jako nepravdivou**.

Třetí hypotéza zabývající se povědomím (Předpokládáme, že existuje vztah mezi věkem a povědomím o humanitární a rozvojové pomoci.), byla testována otázkami č. 2-6 a také sociodemografickou otázkou věk, přičemž odpovědi na tyto otázky jsou rozpracovány v grafech a tabulkách č. 7-11.

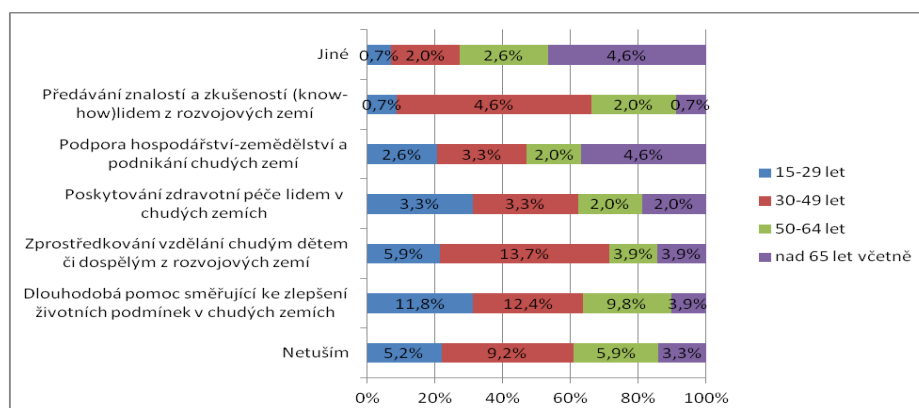
	15-29 let	30-49 let	50-64 let	nad 65 let včetně
Ano	27	37	25	23
Ne	7	14	8	6

Graf a tabulka č.7 Myslíte si, že jste schopen/na rozlišit mezi humanitární pomocí a rozvojovou spoluprací? Odpovědi dle věkových kategorií.

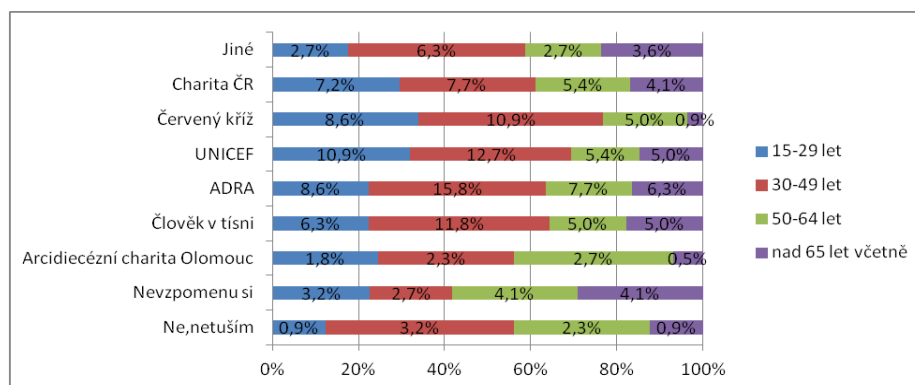
	15-29 let	30-49 let	50-64 let	nad 65 let včetně
Netuším	10	13	7	6
Okamžitá pomoc v případě katastrof, epidemií, hladomoru, války atd..	17	28	18	12
Pomoc po povodních, výbuších, tornádech, požárech	12	12	9	7
Materiální pomoc - poskytování potravin, léků, vody a přístřeší obětem katastrof	10	24	15	11
Zajištění základních životních potřeb	3	9	1	2
Finanční pomoc (příspěvek, podpora) chudým	7	5	3	7
Pomoc druhým lidem, pomoc lidem v nouzi	11	21	14	14
Jiné	1	3	2	1

Graf a tabulka č. 8 Co je podle Vás humanitární pomoc? Odpovědi dle věkových kategorií.

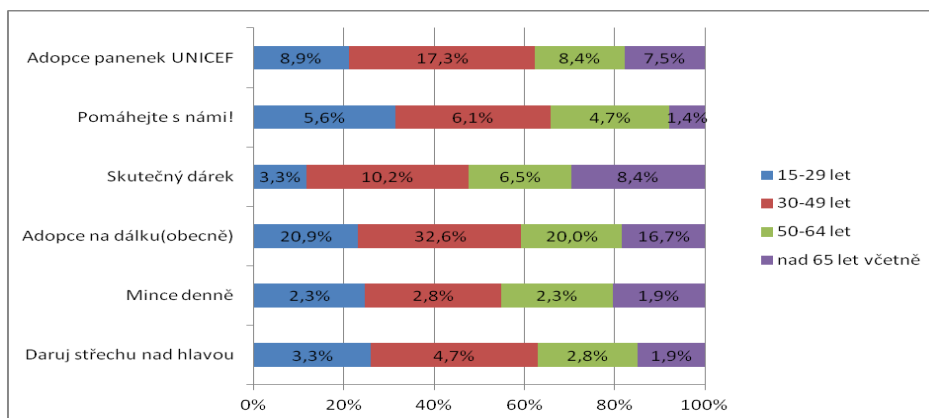
	15-29 let	30-49 let	50-64 let	nad 65 let včetně
Netuším	8	14	9	5
Dlouhodobá pomoc směřující ke zlepšení životních podmínek v chudých zemích	18	19	15	6
Zprostředkování vzdělání chudým dětem či dospělým z rozvojových zemí	9	21	6	6
Poskytování zdravotní péče lidem v chudých zemích	5	5	3	3
Podpora hospodářství - zemědělství a podnikání chudých zemích	4	5	3	7
Předávání znalostí a zkušeností (know-how) lidem z rozvojových zemí	1	7	3	1
Jiné	1	3	4	7

Graf a tabulka č. 9 Co je podle Vás rozvojová spolupráce? Odpovědi dle věkových kategorií.

	15-29 let	30-49 let	50-64 let	nad 65 let včetně
Ne, netuším	2	7	5	2
Nevzpomenu si	7	6	9	9
Arcidiecézní charita Olomouc	4	5	6	1
Člověk v tísni	14	26	11	11
ADRA	19	35	17	14
UNICEF	24	28	12	11
Červený kříž	19	24	11	2
Charita ČR	16	17	12	9
Jiné	6	14	6	8

Graf a tabulka č. 10 Znáte nějakou organizaci poskytující humanitární nebo rozvojovou pomoc do zahraničí? Odpovědi dle věkových kategorií.

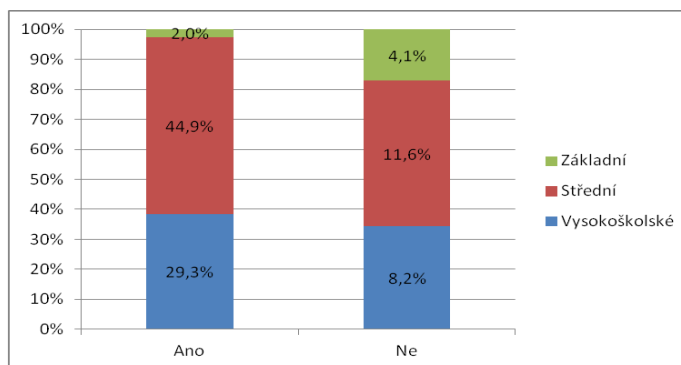

	15-29 let	30-49 let	50-64 let	nad 65 let včetně
Daruj střechu nad hlavou	7	10	6	4
Mince denně	5	6	5	4
Adopce na dálku	45	70	43	36
Skutečný dárek	7	22	14	18
Pomáhejte s námi	12	13	10	3
Adopce panenek UNICEF	19	37	18	16

Graf a tabulka č. 11 Znáte některý z těchto projektů? Odpověď „Ano“ dle věkových kategorií.

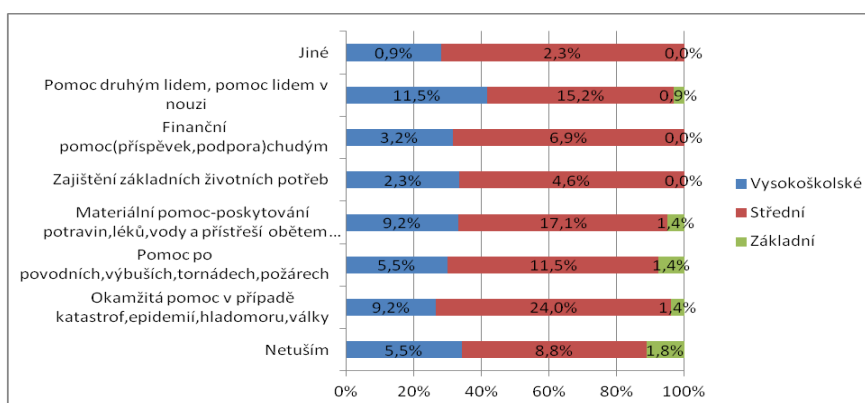
Z těchto grafů, zabývajících se odpověďmi na otázky č. 2-6 dle jednotlivých věkových kategorií, vyplývá, že celkově větší povědomí o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci mají osoby ve věku 30-49 let. To je dáno mimo jiné tím, že ve složení výzkumného vzorku je právě tato věková kategorie zastoupena nejvíce, přičemž stejná je i struktura celé populace města Olomouce. Výsledky ve zhruba stejné podobě se objevují u věkových skupin 15-29 let a 50-64 let, což je dáno tím, že tyto dvě kategorie jsou ve výzkumném vzorku stejně jako v celkové populaci zastoupeny ve stejném množství. A poslední nejméně zastoupená kategorie nad 65 let má též nejmenší procento odpovědí na otázky týkající se povědomí. Na základě těchto informací, lze tedy říci, že určitá souvislost mezi věkem a povědomím existuje, proto lze tuto hypotézu **potvrdit jako pravdivou**.

Hypotéza čtvrtá (Předpokládáme, že existuje vztah mezi vzděláním a povědomím o humanitární a rozvojové pomoci.), byla testována otázkami č. 2-6 a také sociodemografickou otázkou nejvyšší dosažené vzdělání, přičemž odpovědi na tyto otázky jsou rozpracovány v grafech a tabulkách č. 12-16.

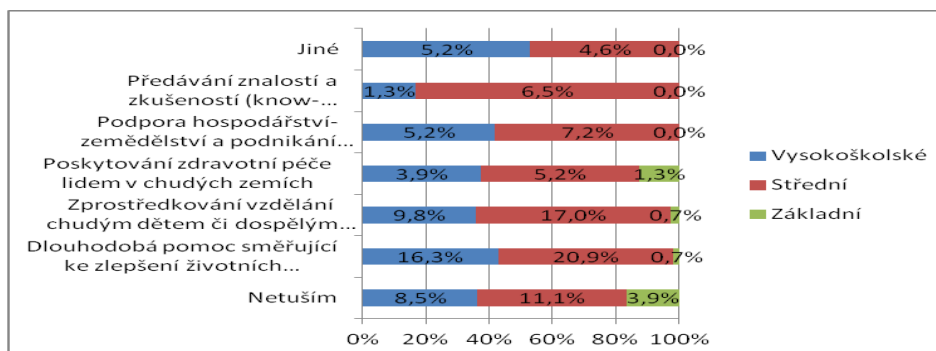
	Vysokoškolské	Střední	Základní
Ano	43	66	3
Ne	12	17	6

Graf a tabulka č.12 Myslíte si, že jste schopen/na rozlišit mezi humanitární pomocí a rozvojovou spoluprací? Odpovědi dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

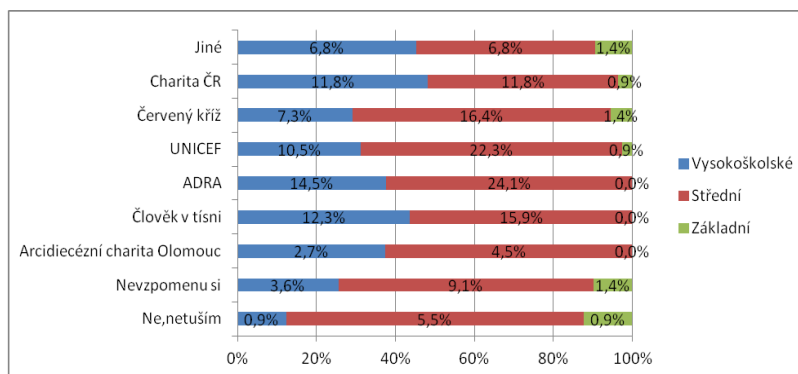
	Vysokoškolské	Střední	Základní
Netuším	12	19	4
Okamžitá pomoc v případě katastrof, epidemií, hladomoru, války atd..	20	52	3
Pomoc po povodních, výbuších, tornádech, požárech	12	25	3
Materiální pomoc - poskytování potravin, léků, vody a přístřeší obětem katastrof	20	37	3
Zajištění základních životních potřeb	5	10	0
Finanční pomoc (příspěvek, podpora) chudým	7	15	0
Pomoc druhým lidem, pomoc lidem v nouzi	25	33	2
Jiné	2	5	0

Graf a tabulka č. 13 Co je podle Vás humanitární pomoc? Odpovědi dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

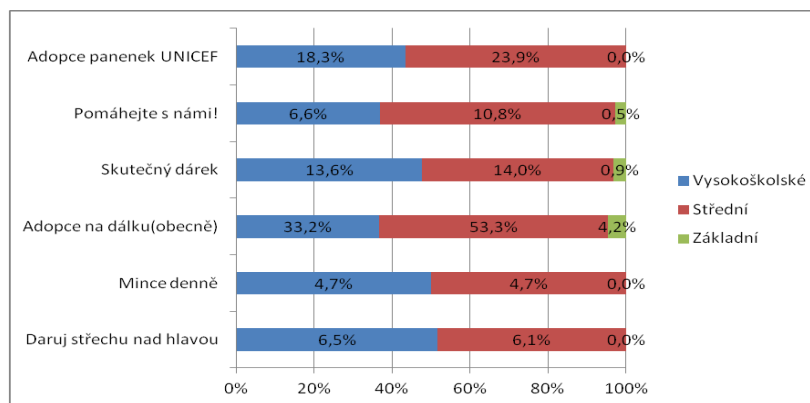
	Vysokoškolské	Střední	Základní
Netuším	13	17	6
Dlouhodobá pomoc směřující ke zlepšení životních podmínek v chudých zemích	25	32	1
Zprostředkování vzdělání chudým dětem či dospělým z rozvojových zemí	15	26	1
Poskytování zdravotní péče lidem v chudých zemích	6	8	2
Podpora hospodářství - zemědělství a podnikání chudých zemích	8	11	0
Předávání znalostí a zkušeností (know-how) lidem z rozvojových zemí	2	10	0
Jiné	8	7	0

Graf a tabulka č. 14 Co je podle Vás rozvojová spolupráce? Odpovědi dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

	Vysokoškolské	Střední	Základní
Ne, netuším	2	12	2
Nevzpomenou si	8	20	3
Arcidiecézní charita Olomouc	6	10	0
Člověk v tísni	27	35	0
ADRA	32	53	0
UNICEF	23	49	2
Červený kříž	16	36	3
Charita ČR	26	26	2
Jiné	15	15	3

Graf a tabulka č. 15 Znáte nějakou organizaci poskytující humanitární nebo rozvojovou pomoc do zahraničí? Odpovědi dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

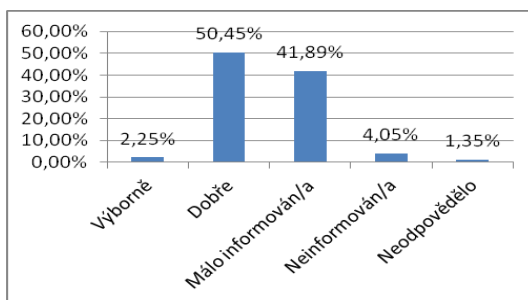
	Vysokoškolské	Střední	Základní
Daruj střechu nad hlavou	14	13	0
Mince denně	10	10	0
Adopce na dálku	71	114	9
Skutečný dárek	29	30	2
Pomáhejte s námi	14	23	1
Adopce panenek UNICEF	39	51	0

Graf a tabulka č. 16 Znáte některý z těchto projektů? Odpověď „Ano“ dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

Z těchto grafů č. 12-16, obsahujících odpovědi na otázky č. 2-6 dle nejvyššího dosaženého vzdělání, lze vyčíst, že největší povědomí o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci mají lidé se středoškolským vzděláním, přičemž na druhém místě jsou lidé s vysokoškolským vzděláním a nejmenší procento odpovědí je od osob se základním vzděláním. Je to dáno tím, že výzkumný vzorek, je složen z osob, které mají nejvyšší dosažené vzdělání střední, avšak osob s vysokoškolským vzděláním je již méně a se základním nejméně. Podle výše uvedených informací lze říci, že určitý vztah mezi vzděláním a povědomím o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci existuje, tudíž lze tuto hypotézu **potvrdit jako pravdivou.**

Pátá hypotéza (Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce není dostatečně informována o humanitární a rozvojové pomoci.), byla testována otázkou č. 15, přičemž odpovědi na tuto otázku jsou rozpracovány v grafu a tabulce č. 17.

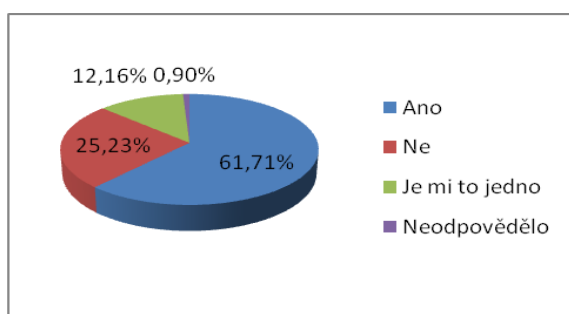

Výborně	5	2 %
Dobře	112	51 %
Málo informován/a	93	42 %
Neinformován/a	9	4 %
Neodpovědělo	3	1 %

Graf a tabulka č. 17 Myslíte si, že jste dobře informován/a o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?

Z informací v grafu a tabulce vyplývá, že 42 % respondentů se cítí být málo informována a 4 % respondentů se považuje za neinformované, přičemž celkový součet těchto dvou odpovědí je 46 %, což znamená, že zbývající část, tedy více než polovina všech respondentů se považuje za dobře či výborně informované, tedy tuto hypotézu je nutné **vyvrátit jako nepravdivou**.

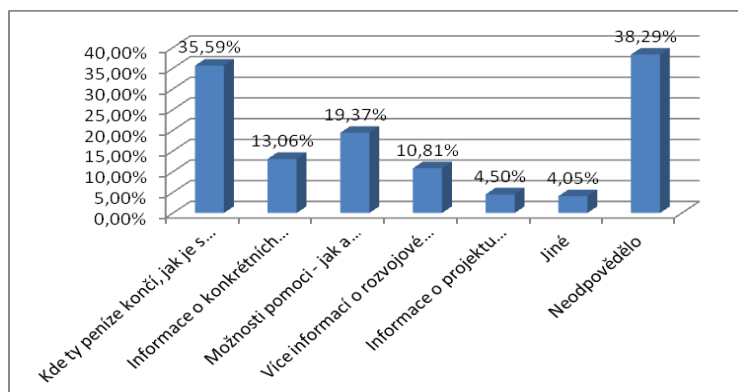
Předposlední šestá hypotéza v tomto prvním dílčím cíle zaměřeném na povědomí (Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce by uvítala více informací o humanitární a rozvojové pomoci.), byla testována v otázkách č. 16 a 17, přičemž odpovědi na tyto otázky jsou rozpracovány v grafech a tabulkách č. 18 a 19.

Ano	137	62 %
Ne	56	25 %
Je mi to jedno	27	12 %
Neodpovědělo	2	1 %

Graf a tabulka č. 18 Uvítal/a byste více informací o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?

Z prvního grafu a tabulky č. 18 vyplývá, že 62 % respondentů, což je více než polovina, by uvítalo více informací o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci.

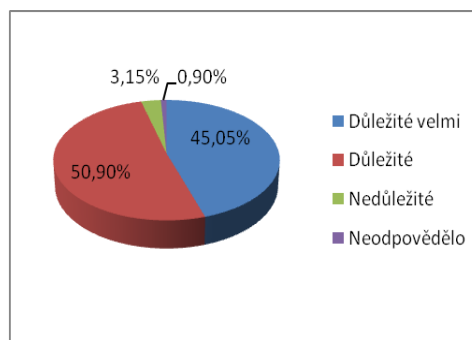

Kde ty peníze končí, jak je s nimi nakládáno (transparentnost)	79	36 %
Informace o konkrétních zemích a jejich potřebách	29	13 %
Možnosti pomoci - jak a komu, do jakých zemí	43	19 %
Více informací o rozvojové spolupráci	24	11 %
Informace o projektu Adopce na dálku	10	5 %
Jiné	9	4 %
Neodpovědělo	85	38 %

Graf a tabulka č. 19 Jaký druh informací o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci byste uvítal/a?

Zároveň z grafu a tabulky č. 19 je patrné, že stejné procento uvedlo alespoň jeden druh informace, který by uvítal. Proto tedy můžeme tuto hypotézu **potvrdit jako pravdivou**.

Poslední sedmá hypotéza (Předpokládáme, že pro většinu obyvatel Olomouce je důležité, aby měli lidé informace o humanitární a rozvojové pomoci.), byla testována otázkou č. 14, přičemž odpovědi na tuto otázku jsou rozpracovány v grafu a tabulce č. 20.

Důležité velmi	100	45 %
Důležité	113	51 %
Nedůležité	7	3 %
Neodpovědělo	2	1 %

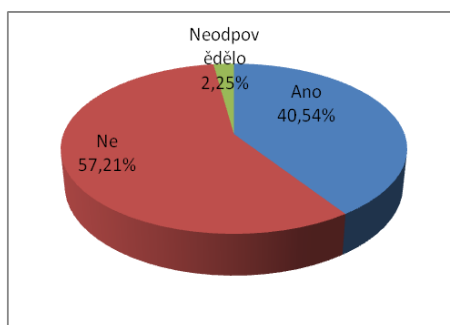
Graf a tabulka č. 20 Je podle Vás důležité, aby lidé měli informace o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?

Z toho grafu a tabulky vyplývá, že 45 % respondentů považuje za velmi důležité a 51 % respondentů za důležité, aby lidé měli informace o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci. To tedy znamená, že pro 96 % respondentů, což je většina respondentů, je důležité, aby měli tento typ informací. Na základě těchto výsledků, lze tuto hypotézu **potvrdit jako pravdivou**.

5.6.2 Povědomí o Arcidiecézní charitě Olomouc

Tato podkapitola se zaměřuje na potvrzení či vyvrácení hypotéz, jež se zabývají otázkami, zda obyvatelé Olomouce znají Arcidiecézní charitu Olomouc, mají povědomí o zemích, ve kterých působí a zda znají nějaké její projekty, a to na základě grafů a tabulek, náleží ke každé hypotéze.

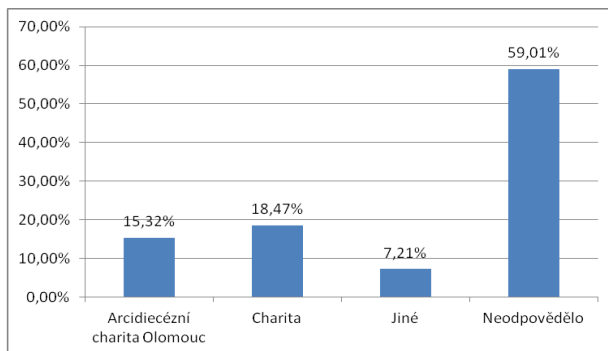
První hypotéza (Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce nebude znát Arcidiecézní charitu Olomouc.), byla testována otázkou č. 7, přičemž odpovědi na tuto otázku jsou rozpracovány v grafech a tabulkách č. 21 a 22.

Ano	90	41 %
Ne	127	57 %
Neodpovědělo	5	2 %

Graf a tabulka č. 21 Můžete uvést nějakou organizaci z Olomouce, která poskytuje humanitární pomoc nebo rozvojovou pomoc do zahraničí?

První graf a tabulka č. 21 uvádí, že více než polovina respondentů 57 % odpověděla na otázku č. 7 „Ne“, zatímco „Ano“ odpovědělo 41 %.

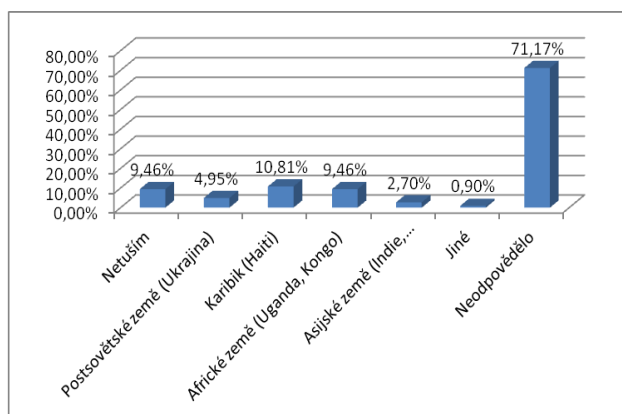

Arcidiecézní charita Olomouc	34	15 %
Charita	41	19 %
Jiné	16	7 %
Neodpovědělo	131	59 %

Graf a tabulka č. 22 Pokud ano, která organizace poskytující humanitární pomoc nebo rozvojovou spolupráci podle Vás sídlí v Olomouci?

V grafu a tabulce č. 22 lze vyčíst, že z těch respondentů, kteří odpověděli „Ano“, pouze 15 % zmínilo Arcidiecézní charitu Olomouc. Z těchto informací lze tuto hypotézu **potvrdit jako pravdivou**.

Další hypotéza (Předpokládáme, že většina obyvatel Olomouce neví, ve kterých zemích Arcidiecézní charita Olomouc působí.), byla testována otázkou č. 8, přičemž odpovědi na tuto otázku jsou zaznamenány v grafu a tabulce č. 23.

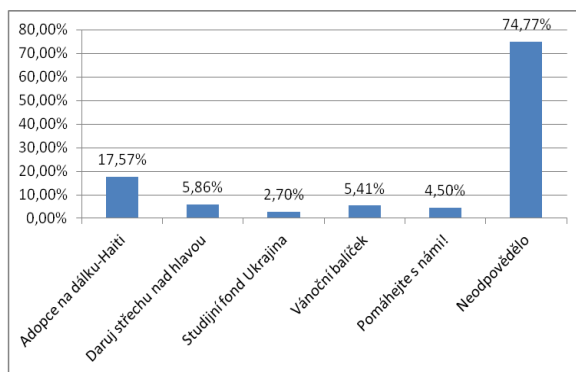

Netuším	21	10 %
Postsovětské země (Ukrajina)	11	5 %
Karibik (Haiti)	24	11 %
Africké země (Uganda, Kongo)	21	10 %
Asijské země (Indie, Mongolsko)	6	3 %
Jiné	2	1 %
Neodpovědělo	158	71 %

Graf a tabulka č. 23 Ve kterých zemích podle Vás Arcidiecézní charita Olomouc působí?

Z tohoto grafu a tabulky č. 23 plyne, že správnou odpověď tedy, že ACHO působí na Ukrajině a na Haiti uvedlo pouze 16 % respondentů a to i přesto, že na tuto otázku odpovídali i respondenti, kteří v předchozí otázce č. 7 uvedli místo ACHO, pouze Charita, neboť mnoho z nich mezi těmito organizacemi nedokáže rozlišit, což však není předmětem tohoto výzkumu. Lze tedy říci, že většina respondentů tedy opravdu neví, ve kterých zemích Arcidiecézní charita Olomouc působí, proto můžeme tuto hypotézu **potvrdit jako pravdivou**.

Poslední hypotéza v této skupině výsledků (Předpokládá, že většina obyvatel Olomouce nezná ani jeden projekt Arcidiecézní charity Olomouc.), byla testována otázkou č. 9, přičemž odpovědi na tuto otázku jsou graficky zpracovány v grafu a tabulce č. 24.

Adopce na dálku-Haiti	39	18 %
Daruj střechu nad hlavou	13	6 %
Studijní fond Ukrajina	6	3 %
Vánoční balíček	12	5 %
Pomáhejte s námi!	10	5 %
Neodpovědělo	166	75 %

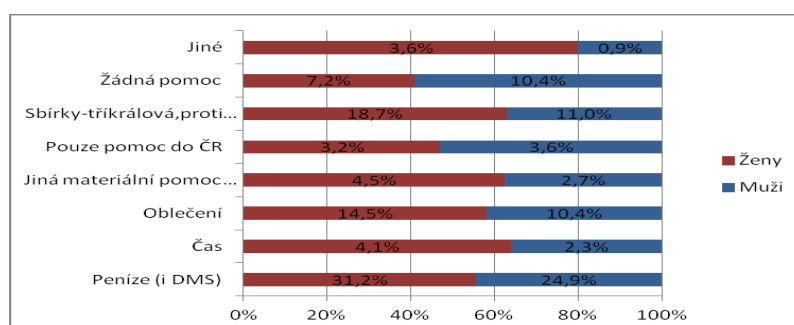
Graf a tabulka č. 24 Znáte některý z těchto projektů Arcidiecézní charity Olomouc? Odpověď „Ano“.

Z těchto údajů v tabulce a grafu č. 24 plyne, že čtvrtina respondentů 25 % zná nějaký projekt Arcidiecézní charity Olomouc. Toto procento je dáno také tím, že na tuto otázku odpověděli i respondenti, kteří v otázce č. 7 uvedli „Charitu“. Na základě tohoto procentuálního vyjádření lze hypotézu č. 10 **potvrdit jako pravdivou**, protože většina respondentů nezná ani jeden projekt ACHO.

5.6.3 Angažovanost v mezinárodní pomoci a spolupráci

Tato podkapitola se týká vyvrácení či potvrzení hypotéz, zaměřených na zjišťování zda respondenti někdy přispěli nějakou formou pomoci, jaké to bylo organizaci či na jaký projekt, přičemž tyto hypotézy budou přijaté jako pravdivé či odmítnuté jako nepravdivé na základě výsledků uvedených v tabulkách a grafech.

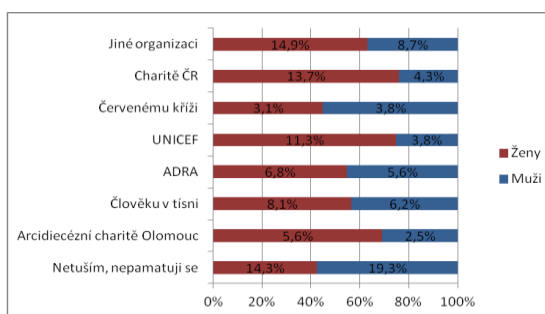
První hypotéza (Předpokládáme, že existuje vztah mezi pohlavím a přispíváním na humanitární a rozvojovou pomoc.), byla testována otázkami č. 10 – 12 a sociodemografickou otázkou pohlaví, jejichž odpovědi jsou rozpracovány v grafech a tabulkách č. 25-27.

	Muži	Ženy
Peníze (i DMS)	55	69
Čas	5	9
Oblečení	23	32
Jiná materiální pomoc (hygienické potřeby, voda, atd..)	6	10
Pouze pomoc do ČR	8	7
Sbírkový tříkrálový, proti rakovině, na nevidomé	24	41
Žádná pomoc	23	16
Jiné	2	8

Graf a tabulka č. 25 Věnoval/a jste někdy čas, peníze nebo jiné materiální věci na nějakou formu pomoci chudým (rozvojovým) zemím? Pokud ano, uveďte jakou. Odpovědi dle pohlaví.

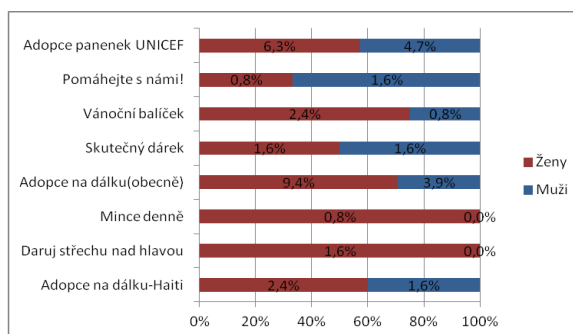
Z prvního grafu a tabulky č. 25 vyplývá, že více věnovaly ženy.

	Muži	Ženy
Netuším, nepamatuji se	31	23
Arcidiecézní charitě Olomouc	4	9
Člověku v tísní	10	13
ADRA	9	11
UNICEF	6	18
Červenému kříži	6	5
Charitě ČR	7	22
Jiné organizaci	14	24

Graf a tabulka č. 26 Které organizaci jste takto přispěl/a? Odpovědi dle pohlaví

Z druhého grafu a tabulky č. 26 je taktéž patrné, že více odpovědí je od žen.

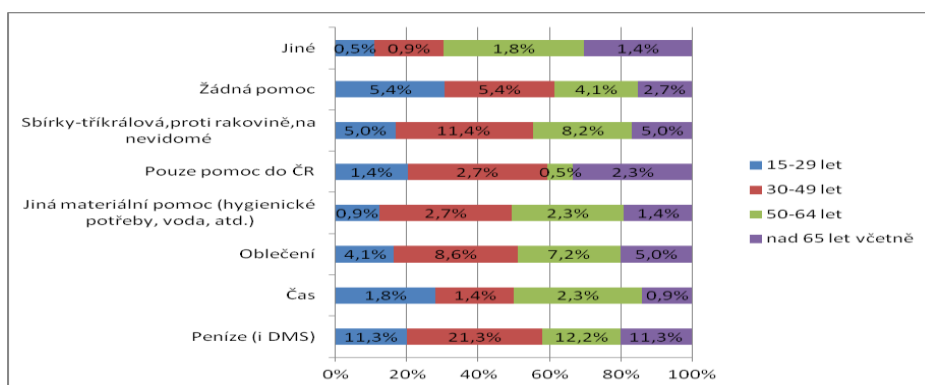

	Muži	Ženy
Adopce na dálku-Haiti	2	3
Daruj střechu nad hlavou	0	2
Mince denně	0	1
Adopce na dálku (obecně)	5	12
Skutečný dárek	2	2
Vánoční balíček	1	3
Pomáhejte s námi!	2	1
Adopce panenek UNICEF	6	8

Graf a tabulka č. 27 Zapojil/a jste se někdy do některého z následujících projektů? Odpověď „Ano“. Dle pohlaví.

A poslední graf a tabulka č. 27, zabývající se odpověďmi na zapojení se do některého projektu, jasně ukazuje, že více se angažují ženy. Může to být dáno mimo jiné i složením výzkumného vzorku respondentů, který je téměř totožný s celkovou populací města Olomouce, která je složená procentuálně složená z více žen než mužů. Každopádně na základě informací z těchto grafů lze říci, že určitý vztah mezi pohlavím a přispíváním existuje, proto můžeme tuto hypotézu **potvrdit jako pravdivou.**

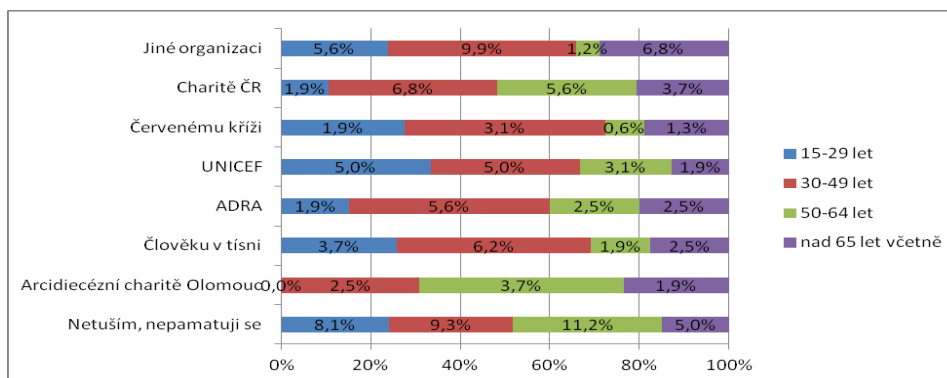
Druhá hypotéza v této skupině (Předpokládáme, že existuje vztah mezi věkem a přispíváním na humanitární a rozvojovou pomoc.), byla testována v otázkách č. 10-12 a sociodemografickou otázkou věk, přičemž odpovědi na tyto otázky dle jednotlivých věkových kategorií jsou rozpracovány v grafech a tabulkách č. 28-30.

	15-29 let	30-49 let	50-64 let	nad 65 let včetně
Peníze (i DMS)	25	47	27	25
Čas	4	3	5	2
Oblečení	9	19	16	11
Jiná materiální pomoc (hygienické potřeby, voda, atd..)	2	6	5	3
Pouze pomoc do ČR	3	6	1	5
Sbírky-tříkrálová, proti rakovině, na nevidomé	11	25	18	11
Žádná pomoc	12	12	9	6
Jiné	1	2	4	3

Graf a tabulka č. 28 Věnoval/a jste někdy čas, peníze nebo jiné materiální věci na nějakou formu pomoci chudým (rozvojovým) zemím? Pokud ano, uveďte jakou. Odpovědi dle věkových kategorií.

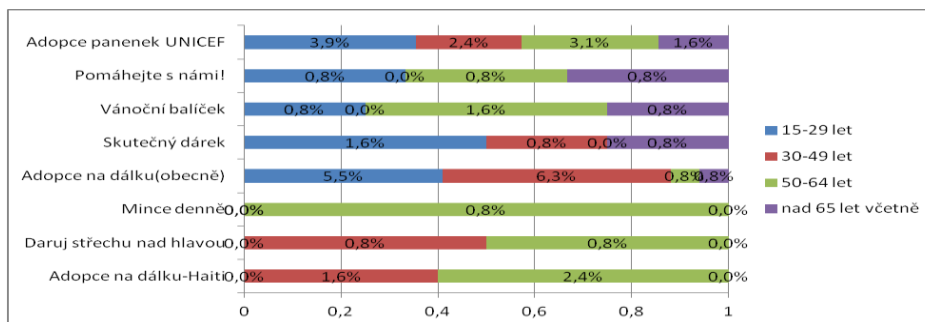

	15-29 let	30-49 let	50-64 let	nad 65 let včetně
Netuším, nepamatuji se	13	15	18	8
Arcidiecézní charitě Olomouc	0	4	6	3
Člověku v tísní	6	10	3	4
ADRA	3	9	4	4
UNICEF	8	8	5	3
Červenému kříži	3	5	1	2
Charitě ČR	3	11	9	6
Jiné organizaci	9	16	2	11

Graf a tabulka č. 29 Které organizaci jste takto přispěl/a? Odpovědi dle věkových kategorií.

Z prvních dvou grafů a tabulek č. 28 a 29 je patrné, že nejvíce se angažují respondenti ve věkové kategorii 30-49 let, a pak v podobném poměru respondenti ve věkových kategoriích 15-29 let a 50-64 let, přičemž nejméně se angažují osoby nad 65 let.

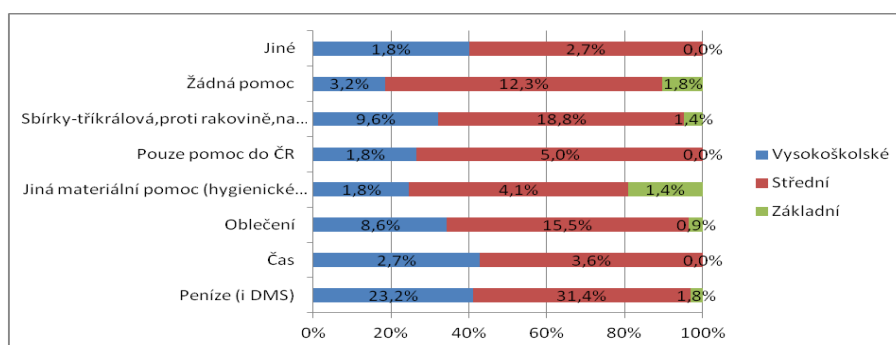

	15-29 let	30-49 let	50-64 let	nad 65 let včetně
Adopce na dálku-Haiti	0	2	3	0
Daruj střechu nad hlavou	0	1	1	0
Mince denně	0	0	1	0
Adopce na dálku (obecně)	7	8	1	1
Skutečný dárek	2	1	0	1
Vánoční balíček	1	0	2	1
Pomáhejte s námi!	1	0	1	1
Adopce panenek UNICEF	5	3	4	2

Graf a tabulka č. 30 Zapojil/a jste se někdy do některého z následujících projektů? Odpověď „Ano“. Dle věkových kategorií.

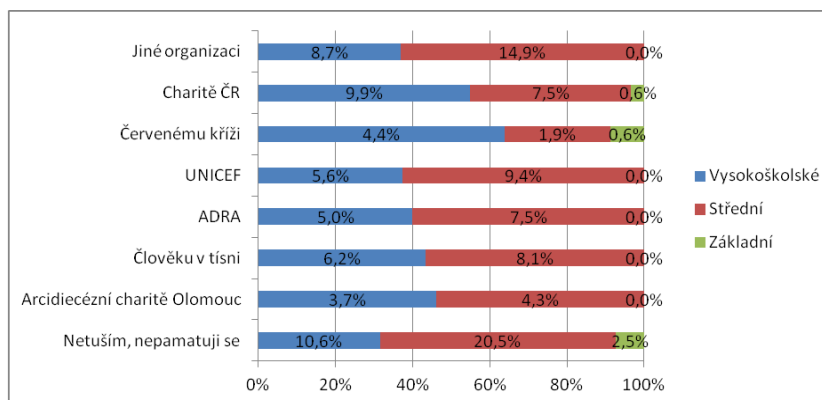
Poslední graf a tabulka č. 30 pak ukazuje sestupnou tendenci, kde s rostoucím věkem, klesá angažovanost v některém z uvedených projektů. Tyto výsledky mohou být dány také tím, že výzkumný vzorek je z větší části složen osobami ve věku 30-49 let, zatímco věkové kategorie 15-29 let a 50-64 let jsou zastoupeny stejně a nejméně je zastoupena kategorie nad 65 let, přičemž výzkumný vzorek vychází ze složení celkové populace města Olomouce. Ze všech výsledků lze říci, že vztah mezi věkem a přispíváním na humanitární a rozvojovou pomoc existuje, proto můžeme tuto hypotézu **potvrdit jako pravdivou**.

Poslední hypotéza (Předpokládáme, že existuje vztah mezi vzděláním a přispíváním na humanitární a rozvojovou pomoc.), byla testována v otázkách č. 10-12 a sociodemografické otázky nejvyšší dosažené vzdělání, přičemž odpovědi na tyto otázky dle jednotlivých skupin vzdělání jsou rozpracovány v grafech a tabulkách č. 31-33.

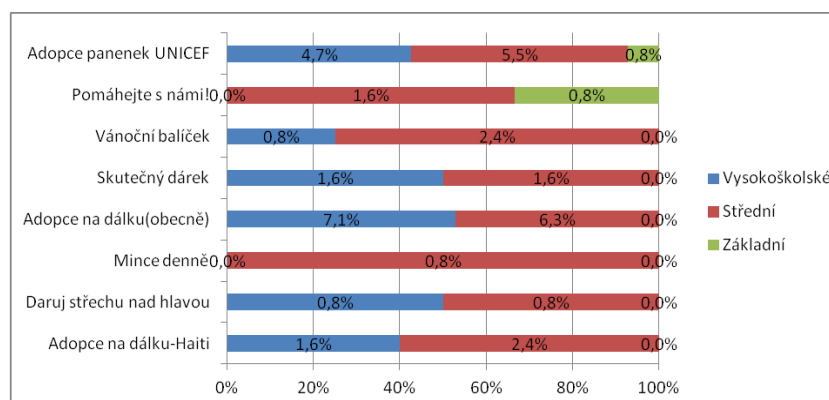
	Vysokoškolské	Střední	Základní
Peníze (i DMS)	51	69	4
Čas	6	8	0
Oblečení	19	34	2
Jiná materiální pomoc (hygienické potřeby, voda, atd..)	4	9	3
Pouze pomoc do ČR	4	11	0
Sbírky-tříkrálová, proti rakovině, na nevidomé	21	41	3
Žádná pomoc	7	27	4
Jiné	4	6	0

Graf a tabulka č. 31 Věnoval/a jste někdy čas, peníze nebo jiné materiální věci na nějakou formu pomoci chudým (rozvojovým) zemím? Pokud ano, uveďte jakou. Odpovědi dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

	Vysokoškolské	Střední	Základní
Netuším, nepamatuji se	17	33	4
Arcidiecézní charitě Olomouc	6	7	0
Člověku v tísní	10	13	0
ADRA	8	12	0
UNICEF	9	15	0
Červenému kříži	7	3	1
Charitě ČR	16	12	1
Jiné organizaci	14	24	0

Graf a tabulka č. 32 Které organizaci jste takto přispěl/a? Odpovědi dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

	Vysokoškolské	Střední	Základní
Adopce na dálku-Haiti	2	3	0
Daruj střechu nad hlavou	1	1	0
Mince denně	0	1	0
Adopce na dálku (obecně)	9	8	0
Skutečný dárek	2	2	0
Vánoční balíček	1	3	0
Pomáhejte s námi!	0	2	1
Adopce panenek UNICEF	6	7	1

Graf a tabulka č. 33 Zapojil/a jste se někdy do některého z následujících projektů? Odpověď „Ano“. Dle nejvyššího dosaženého vzdělání.

Ve všech těchto grafech a tabulkách č. 31-33 lze sledovat, že nejvíce se angažují osoby se středoškolským vzděláním, na druhém místě osoby

s vysokoškolským vzděláním a nejméně zastoupeny jsou osoby se základním vzděláním. Je to dáno také složením výzkumného vzorku, ve kterém je více zastoupena populace se středoškolským vzděláním, avšak s vysokoškolským vzděláním je respondentů již méně a se základním vzděláním pak velmi malé procento. Na základě informací z grafů, lze usoudit, že určitý vztah mezi věkem a přispíváním existuje, lze tedy tuto hypotézu **potvrdit jako pravdivou**.

6 Závěry výzkumu

V této kapitole se pokusím shrnout všechny výsledky výzkumu veřejného mínění, který jsem realizovala v Olomouci, přičemž zde zmíním nejdůležitější informace. Tento výzkum přinesl zajímavé výsledky o populaci města Olomouce, neboť předchozí výzkumy veřejného mínění byly vždy zaměřeny na celou Českou republiku, nikoliv pouze na jednu její oblast či dokonce město.

Na základě otázek zabývajících se povědomí obyvatel Olomouce o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci, je z výsledků patrné, že polovina Olomoučanů (51 %) dokáže mezi těmito dvěma formami pomoci rozlišit. Kromě toho také znají alespoň jednu organizaci, která působí v zahraničí, kde poskytuje humanitární a rozvojovou pomoc. Z výzkumu také vyplynulo, že nejznámějším projektem mezi respondenty je projekt Adopce na dálku, který zná 88 % z nich. Co se týče informovanosti o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci, tak ačkoliv z výzkumů veřejného mínění o Zahraniční rozvojové spolupráci České republiky realizovaných v celé ČR v letech 2006 a 2008 vyplynulo, že celková informovanost obyvatel o těchto formách pomoci klesá a není příliš vysoká, na základě odpovědí výzkumného vzorku, který pohlavím a věkovým složením odpovídá struktuře populace města Olomouce, si více než polovina (53 %) respondentů myslí, že je dostatečné informovaných (SC&C, 2008). Pro většinu respondentů (96 %) je důležité, aby lidé měli informace o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci, přičemž 62 % by uvítalo více informací o těchto formách pomoci, s převahou (36 %) informací o transparentnosti humanitárních a rozvojových projektů. Nejčastější formou angažovanosti respondentů v humanitární pomoci či rozvojové spolupráci je finanční příspěvek ať už dlouhodobý nebo ve formě jednorázových darovacích SMS. Přičemž obecně se více angažují ženy než muži. Co se týče angažovanosti v konkrétních projektech, většina respondentů se v žádném z uvedených projektů dlouhodobě neangažuje.

Ačkoliv Arcidiecézní charita Olomouc je jedinou organizací přímo z Olomouce, realizující projekty humanitární pomoci a rozvojové spolupráce do zahraničí, a byla také nejvíce činnou v období ničivých povodní v roce 1997, přesto ji uvedlo pouze 15 % respondentů.

7 Diskuze

Tento výzkum veřejného mínění, zaměřený na zjišťování informovanosti obyvatel Olomouce o humanitární pomoci, rozvojové spolupráci a činnosti Arcidiecézní charity Olomouc a také na angažovanost Olomoučanů v humanitární pomoci a rozvojové spolupráci, byl realizován na veřejných místech Olomouce na vzorku 222 respondentů, kteří museli splňovat kvóty pro pohlaví a věk, aby se tak docílilo podobnosti s celkovou populací města Olomouce. Tuto podobnost se podařilo obsáhnout s přesností na celá procenta. Díky tomu jsou data z tohoto výzkumu jedinečná, neboť většina výzkumů veřejného mínění z této oblasti je realizována v rámci celé České republiky, takže z konkrétních měst je pouze několik málo respondentů. Výsledky výzkumu přinesly také informace o znalosti problematiky humanitární pomoci a rozvojové spolupráce mezi dotázanými respondenty s více či méně překvapujícími výsledky. Například mě překvapilo, že nejvíce má povědomí o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci věková skupina 30-49 let, ačkoliv jsem díky rozšířenosti globálního rozvojového vzdělávání na školách, předpokládala, že znalejší tohoto tématu budou lidé ve věku 15-29 let, avšak tento výsledek je také dán složením výzkumného vzorku.

Co se limitů výzkumu týče, jsem si vědoma toho, že kdybych si stanovila ještě jinou kvótu, například vzdělání, že by se výsledky daly zobecnit lépe na celou populaci Olomouce, s větší spolehlivostí, avšak snáze se shánějí lidé podle věku a pohlaví, než podle vzdělání, které nelze na první pohled odhadnout. Kromě toho přiznávám, že jsem využívala nejen vlastního šetření v terénu, ale také tazatelské sítě, která je však v případě výzkumu veřejného mínění velmi důležitá, neboť díky ní je možné sesbírat data s více oblastí v relativně krátkém čase. Dalším limitem bylo také to, že někteří respondenti neodpověděli na všechny otázky, což je však u každé otázky uvedeno, a je to také způsobeno tím, že některé otázky byly filtrační. Mimoto za limit také považuji fakt, že ne úplně všechny možnosti v otázce č. 3 „Co je podle Vás humanitární pomoc?“ přesně vysvětlují tento pojem, tak jak je uveden v definicích českých a mezinárodních organizací, avšak v rámci tohoto výzkumu všechny možnosti u této otázky považuji za správné, neboť v podstatě obsahují prvky toho, co humanitární pomoc je s tím, že

největší význam těchto možností je v tom, že ukazují, že lidé pojem humanitární pomoc chápou a dokážou si pod tím něco představit.

Za zajímavé podněty ze strany respondentů považují jejich problém při rozlišování mezi Arcidiecézní charitou Olomouc a Charitou Olomouc, neboť mnoho z nich uvedlo jednoduše, že zná Charitu, protože tyto dvě instituce prostě považuje za jednu a nevidí mezi nimi rozdíl. Dále jsem si v průběhu výzkumu všimla, že pro některé respondenty byl název některých projektů zavádějící, jako například „Daruj střechu nad hlavou“, který si pletli s projektem pro lidi bez domova z ČR, ačkoliv je tento rozvojový projekt realizován na Haiti. Kromě tohoto projektu se pak jednalo o projekt Vánoční balíček, který též někteří respondenti považovali za projekt pro lidi bez domova, kdy se jim dávají balíčky s potravinami a oblečením v období Vánoc, ačkoliv tento projekt je rozvojový a zaměřený na dětské domovy na Ukrajině.

Výzkumným nástrojem v tomto kvantitativním šetření byl standardizovaný rozhovor, který umožnil 100% návratnost. Nevýhodou tohoto nástroje je však časová náročnost, kdy je potřeba velké množství 5-10 minutových rozhovorů na ulici s cizími lidmi tváří v tvář, přičemž je nutné počítat s velkou mírou neochoty k odpovědi ze strany potenciálních respondentů.

SHRNUTÍ

Tato práce se v teoretické části zabývala vysvětlením pojmů humanitární pomoc a rozvojová spolupráce, významem církevních organizací v mezinárodní pomoci a spolupráci, dále pak detailním popisem zahraničních aktivit Arcidiecézní charity Olomouc, a v poslední části také vysvětlením pojmu veřejného mínění a jeho významem pro humanitární pomoc a rozvojovou spolupráci. V empirické části byla popsána metodologie kvantitativního výzkumu včetně hypotéz a operacionalizací, a analýza dat převážně v podobě testování hypotéz na základě informací z grafů a tabulek. Taktéž byly shrnuty výsledky výzkumu. A na závěr byly zmíněny postřehy, ale také limity výzkumného šetření.

Cíl práce, tedy realizace empirického šetření, za účelem zjistit informovanost obyvatel Olomouce o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci a činnosti Arcidiecézní charity Olomouc, byl naplněn, neboť se podařilo zjistit, že většina respondentů dokáže rozlišit mezi humanitární pomocí a rozvojovou spoluprací, zná alespoň jednu organizaci, která poskytuje některou z forem pomoci do zahraničí a také zná konkrétní projekt. Co se týče znalosti Arcidiecézní charity Olomouc mezi obyvateli Olomouce, je na nízké úrovni, neboť většina osob tuto organizaci nezná, tudíž neví, ve kterých zemích působí a jaké má projekty.

Tato práce může být využita nejen pro interní potřeby Arcidiecézní charity Olomouc, ale výzkumná část v sobě obsahuje zajímavé informace, které mohou být podněty pro vznik dalších prací, jako například téma angažovanosti a dárcovství v Olomouci. Či téma s cílem zjistit, jaká je obecná znalost struktury Charit v České republice, neboť jak vyplynulo z výzkumu, který je součástí této práce, lidé si pletou Charitu a Arcidiecézní charitu Olomouc, ačkoliv jsou to dvě odlišné organizace, i když navzájem spolu související. Kromě toho doufám, že tato práce bude sloužit také jako inspirace ke spolupráci studentů s různými organizacemi v jejich městě, která je užitečná nejen pro studenta, jelikož lidé z praxe dokážou dávat velmi zajímavé podněty, ale i pro samotnou organizaci, neboť například výzkum v rámci práce některého studenta, může konkrétní organizaci přinést cenná data, která bude moci využít v budoucnu.

SEZNAM ZDROJŮ A LITERATURY

Knihy

BEJČEK, Jiří, ed. *Rozvojové fórum 2005*. Praha: Asociace pro mezinárodní otázky, ©2006. 62 s. ISBN 80-903468-6-3.

CARITAS INTERNATIONALIS. *Caritas Partnership A Caritas Internationalis Handbook for Reflection and Action* [online]. Roma, Italy: Tipolitografia Istituto Salesiano PIO XI, 2003. 64 s. [cit. 2013-02-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.caritas.org/upload/par/partnership.qxd1.pdf>>

CARITAS INTERNATIONALIS. *Emergency Guidelines: Internationalis Caritas Emergency Guidelines Principles, Structures Mechanisms* [online]. Roma, Italy: Tipolitografia Istituto Salesiano Pio XI, 2007, 81 s. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www3.caritas.org/upload/eme/emergencyguideline.pdf>>

CARITAS INTERNATIONALIS. *Working for Reconciliation: A Caritas Handbook* [online]. 2003, 129 s. [cit. 2013-02-26]. Dostupné z WWW: <<http://www3.caritas.org/upload/wkg/wkgreconc.pdf>>

ČERVENKA, Jan a KUNŠTÁT, Daniel, ed. *České veřejné mínění: výzkum a teoretické souvislosti*. Vyd. 1. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2006. 226 s. ISBN 80-7330-081-8.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2008. 372 s. ISBN 978-80-246-0139-7.

EUROPEAN COMMISSION. *Structured Dialogue for an efficient partnership in development: Glossary - Towards a common understanding of the relevant terms* [online]. 2010, 24 s. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/europeaid/who/partners/civil-society/documents/glossary_final_en.pdf>

GRUŠIN, Boris Andrejevič. *Veřejné mínění a jeho výzkum: (Metodol. problémy výzkumu veřejného mínění)*. Vyd. 1. Praha, 1972.

HABERMAS, Jürgen. *Strukturální přeměna veřejnosti: zkoumání jedné kategorie občanské společnosti*. Vyd. 1. Praha: Filosofický ústav Akademie věd České republiky, 2000. 418 s. Morální a politická filosofie; sv. 8. ISBN 80-7007-134-6.

JUNGOVÁ, Eliška. Vývoj českého veřejného mínění a jeho odraz v postojích vůči Evropě. In Hrubec, M. (ed.). *In: Demokracie, veřejnost a občanská společnost*. 1. vyd. Praha : Filosofia - nakladatelství Filozofického ústavu AV ČR, 2005, s. 253-261. ISBN 80-7007-211-3.

KRÁLOVÁ, Daniela, ed. a kol. *Novinář, rozvojová spolupráce a humanitární pomoc: příručka rozvojového vzdělávání pro studenty mediálních oborů*. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT, ©2007. 89 s. ISBN 978-80-86961-31-6.

LINHART, Jiří, ed. *Velký sociologický slovník. Sv. 1, A-O*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996. 747 s. ISBN 80-7184-164-1.

LINHART, Jiří, ed. *Velký sociologický slovník. Sv. 2, P-Ž*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996. s. 749-1627. ISBN 80-7184-310-5

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2007. 447 s. ISBN 978-80-7367-338-3.

MIŠOVIČ, Ján a kol. *Od A do Z ve výzkumech veřejného mínění*. [Divišov]: Orego, 2010. 239 s. ISBN 978-80-86741-94-9.

OFFICE FOR THE COORDINATION OF HUMANITARIAN AFFAIRS. *Oslo Guidelines: Guidelines on the use of foreign military and civil defence assets in disaster relief* [online]. 2007, 40 s. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://ochanet.unocha.org/p/Documents/Oslo%20Guidelines%20ENGLISH%20%28November%202007%29.pdf>>

PRINCOVÁ, Květoslava. *Úvod do zahraniční pomoci s důrazem na etiku jejího poskytování*. Vyd. 1. Olomouc: Caritas - Vyšší odborná škola sociální Olomouc, 2012. 121 s. ISBN 978-80-87623-04-6.

PUNCH, Keith. *Úspěšný návrh výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 230 s. ISBN 978-80-7367-468-7.

REIFOVÁ, Irena a kol. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 327 s. ISBN 80-7178-926-7.

REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. 192 s. Sociologie. ISBN 978-80-247-3006-6.

RENDLOVÁ, Eliška a LEBEDA, Tomáš. *Výzkumy veřejného mínění - teoretické souvislosti a praktické aplikace*. 1. vyd. Praha: Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2002. 52 s. Sociological papers; SP 02: 13. ISBN 80-7330-032-X.

ŠUBRT, Jiří. *Kapitoly ze sociologie veřejného mínění: teorie a výzkum*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1998. 241 s. ISBN 80-7184-522-1.

Odborné články

FERRIS. Faith-based and secular humanitarian organizations. *International Review of the Red Cross* [online]. 2005, roč. 87, č. 858, s. 311-325 [cit. 2013-02-04]. Dostupné z WWW: <http://www.icrc.org/eng/assets/files/other/irrc_858_ferris.pdf>

HARDCASTLE a CHUA. Humanitarian assistance: towards a right of access to victims of natural disasters. *International Review of the Red Cross* [online]. 1998, č. 325 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.icrc.org/eng/resources/documents/misc/57jppjd.htm>>

PRINCOVÁ, Květoslava. Místo sociální práce v mezinárodní pomoci a spolupráci. *Sociální práce/Sociální práce*. Brno: Asociace vzdělavatelů v sociální práci, 2009, roč. 2009, č. 4, s. 63-70. ISSN 1213-6204.

ŠIMEČKOVÁ, Jana. Aplikace rozvojových cílů tisíciletí na situaci sociálně vyloučených v Evropě (Romové a vzdělání). *Sociální práce/Sociální práce*. Brno, Asociace vzdělavatelů v sociální práci, 2009, roč. 2010, č. 2, s. 82-86. ISSN: 1213-6204.

SC&C SPOL. S.R.O. *Závěrečná zpráva: Zahraniční rozvojová spolupráce srovnání 2006/2008*. Praha, 2008.

Elektronické zdroje

About Caritas: Caritas Internationalis. CARITAS INTERNATIONALIS. *Caritas.org* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <http://www.caritas.org/about/Caritas_Internationalis.html>

About the OECD: History. THE ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT. *OECD: Better policies for better lives* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.oecd.org/about/history/>>

Česká republika. Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce České republiky na léta 2010 - 2017. In: 2010. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/koncepce_publicace/koncepce_zrs_cr_2010_2017.html>

Česká republika. Zákon č.151/2010 Sb. O zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci. In: *151/2010*. 2010. [cit. 2013-01-22]. Dostupný z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/koncepce_publicace/zakon_o_zahranicni_rozvojove_spolupraci.html>

Diecézní středisko. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=480&Itemid=184>

EVROPSKÁ KOMISE. *Humanitární pomoc očima lidí v Evropě: MZV ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <www.mzv.cz/file/520949/Eurobarometr.doc>

Frequently asked questions: What is UNDP. UNITED NATIONS DEVELOPMENT. *United Nations Development Programme* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <http://www.undp.org/content/undp/en/home/operations/about_us/frequently_askedquestions/#undp>

GNU PSPP. FSF & GNU. [online]. 2012 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z WWW:
<<http://www.gnu.org/software/pspp/>>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Adopce na dálku. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW:
<http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=88&Itemid=86>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Arcidiecézní charita Olomouc a Charita ČR již rok pomáhají na Haiti. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW:
<http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=470:arcidiecezni-charita-olomouc-a-charita-r-ji-rok-pomahaji-na-haiti&catid=142:harp-haiti-zemetreseni&Itemid=162>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Haiti: Daruj střechu nad hlavou ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW:
<http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=94&Itemid=87>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Haiti: Dostavba základní školy v Baie de Henne. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW:
<http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=590:dostavba-zakladni-koly-v-baie-de-henne&catid=87:harp-haiti-projekty&Itemid=109>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Haiti: Podpora školní jídelny ve škole Notre Dame v Blanchard. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW:
<http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=593:podpora-kolni-jidelny-ve-kole-notre-dame-v-blanchard&catid=87:harp-haiti-projekty&Itemid=109>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Haiti: Spolupráce se zdravotním střediskem v Mole St. Nicolas a Baie de Henne. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=591:spoluprace-se-zdravotnim-stediskem-v-mole-st-nicolas-a-baie-de-henne&catid=87:harp-haiti-projekty&Itemid=109>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Haiti: Zlepšení dopravní obslužnosti Baie de Henne. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=592:zlepeni-dopravni-obslunosti-baie-de-henne&catid=87:harp-haiti-projekty&Itemid=109>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: HARP - Kdo jsme: Arcidiecézní charita Olomouc. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=53&Itemid=68>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Mimořádné události: Jak probíhá naše pomoc na Moravě. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=151&Itemid=171>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Pomáhejte s námi: Základní informace. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.acho.caritas.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=73&Itemid=78>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Ukrajina: Dětský domov v Bortnikách. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW:

<http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=114:detsky-domov-v-botnikach&catid=110:harp-ukrajina-projekty&Itemid=112>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Ukrajina: Farma Kovčeh v Kolomyji. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=856:farma-kovceh-v-kolomyji&catid=110:harp-ukrajina-projekty&Itemid=112>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Ukrajina: Rozvojové projekty. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW:

<http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=110&Itemid=112>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Ukrajina: Sociální centrum v Lopatyně. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=115:socialni-centrum-v-lopatyn&catid=110:harp-ukrajina-projekty&Itemid=112>

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: Ukrajina: Studijní fond. ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLOMOUC. [online]. [cit. 2013-02-03]. Dostupné z WWW:

<http://www.acho.charita.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=203:studijni-fond&catid=110:harp-ukrajina-projekty&Itemid=112>

Humanitární projekty. ADRA. [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.adra.cz/projekty/zahranicni-projekty/humanitarni-projekty>>

Jak funguje Evropská unie. EVROPSKÁ UNIE. *Evropská unie: Europa* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/about-eu/index_cs.htm>

Jak pomáháme: Humanitární pomoc. CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA. *Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://caritasczech.org/jak-pomahame/humanitarni-pomoc/>>

Jak pomáháme: Obnova zdrojů obživy. CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA. *Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://caritasczech.org/jak-pomahame/obnova-zdroju-obzivy/>>

Jak pomáháme: Sociální práce. CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA. *Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://caritasczech.org/jak-pomahame/socialni-prace/>>

Jak pomáháme: Zdravotní péče. CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA. *Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://caritasczech.org/jak-pomahame/zdravotni-pece/>>

KAPLAN, Michal, Josef PAZDERKA, Robert STOJANOV, Andrea VOLFOVÁ a Romana VYŠANSKÁ. *Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce*. České Budějovice, 2005. [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <http://www.tf.jcu.cz/katedry/kpt/vyuka/etika_v_soc_praci. Studijní text. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.>

Kdo jsme. ADRA. [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.adra.cz/adra/kdo-jsme> >

Kdo jsme: Charita Česká republika. CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA. [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.charita.cz/o-charite/>>

O nás. ČLOVĚK V TÍSNI. [online]. 2013 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.clovekvtisni.cz/cs/o-nas>>

Official development assistance: Definition and coverage. THE ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT. *OECD: Better policies for better lives* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.oecd.org/dac/aidstatistics/officialdevelopmentassistancedefinitionandcoverage.htm>>

Projekty v zahraničí. ČLOVĚK V TÍSNI. [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.clovekvtisni.cz/index2.php?id=131>>

Průzkum Eurobarometr: Češi věří v sílu EU při poskytování humanitární pomoci. EVROPSKÁ KOMISE. *Evropská komise: Zastoupení Evropské komise v ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/news/100816_eurobarometr_cs.htm>

Rozvojové projekty. ADRA. [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.adra.cz/projekty/zahranicni-projekty/rozvojove-projekty>>

Sčítání lidu domů a bytů 2011: Vše o území: Olomouc - obec/město (okr. Olomouc). ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Český statistický úřad: Veřejná databáze* [online]. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://vdb.czso.cz/>>

Sektor humanitární pomoc a obnova. ČLOVĚK V TÍSNI. [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.clovekvtsni.cz/index2.php?id=261>>

Summaries of EU Legislation: Humanitarian aid. EUROPEAN UNION. *Europa* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/legislation_summaries/humanitarian_aid/index_en.htm>

The Millenium Development Goals: Eight Goals for 2015. UNITED NATIONS DEVELOPMENT. *United Nations Development Programme* [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.undp.org/content/undp/en/home/mdgoverview.html> >

UN at a Glance. UNITED NATIONS. [online]. [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.un.org/en/aboutun/index.shtml>>

Who we are. INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS. *ICRC* [online]. 2010 [cit. 2013-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.icrc.org/eng/who-we-are/overview-who-we-are.htm>>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ADRA:	Adventist Development and Relief Agency
ACHO:	Arcidiecézní charita Olomouc
ČRA:	Česká rozvojová agentura
DAC:	Development Assistance Committee
ECHO:	European Community Humanitarian Office
EU:	Evropská Unie
HIV/AIDS:	Human Immunodeficiency Virus / Acquired Immunodeficiency Syndrome
H1-H13:	Hypotézy
ICRC:	International Committee of the Red Cross
MSF:	Medecins Sans Frontieres
MZV ČR:	Ministerstvo zahraničních věcí České republiky
ODA:	Official development assistance
OECD:	Organisation for Economic Co-operation and Development
OEEC:	Organisation for European Economic Co-operation
OSN:	Organizace spojených národů
UN OCHA:	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
UN:	United Nations (OSN)
UNDP:	United Nations Development Programme
UNICEF:	United Nations International Children's Emergency Fund
ZRS ČR:	Zahraniční rozvojová spolupráce České republiky

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Průvodní dopis pro tazatele

Příloha 2: Standardizovaný rozhovor (Záznamový arch)

Příloha 1: Průvodní dopis pro tazatele

Milý tazateli/ Milá tazatelko,

jsem studentkou 3. ročníku bakalářského oboru Mezinárodní sociální a humanitární práce na Cyrilometodějské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a v rámci své bakalářské práce realizuji **výzkum veřejného mínění obyvatel Olomouce o humanitární a rozvojové pomoci a činnosti Arcidiecézní charity Olomouc**. V souvislosti s tím se Vám dostává do rukou nejen tento průvodní dopis, kde jsou obsaženy všechny důležité pokyny, ale také několik standardizovaných rozhovorů.

Technikou dotazování je standardizovaný rozhovor, což pro Vás, jako tazatele znamená, že budete **předčítat otázky** respondentovi (v případě, že je pod otázkou napsáno nepředčítat, řiďte se pokyny přímo pod jednotlivými otázkami v záznamovém archu), přičemž jeho **odpovědi** do záznamového archu **těž zaznamenáte**, což znamená, že respondentovi se arch s otázkami vůbec nedostane do ruky. Tuto techniku jsem zvolila proto, že nejen zvyšuje návratnost, neboť každý záznamový arch je hned vyplněn spolu s respondentem, ale pokud se člověku dostane do ruky dotazník, většinou odpovídá i na otázky, kterým nerozumí nebo jejichž odpověď nezná a to jen proto, aby nebyl za někoho, kdo nic neví. Tedy standardizovaný rozhovor je vlastně taková pomůcka, či kontrola pravdivosti odpovědí.

Co se týče respondentů, tak potřebuji **osoby STARŠÍ 15 let**, s **TRVALÝM BYDLIŠTĚM V OLOMOUCI**, pokud možno delším než 2 roky. Přičemž neměli by to být zaměstnanci Arcidiecézní charity Olomouc.

Tedy první Vaší otázkou by mělo být, „**Jste z Olomouce?**“. Pokud dostanete kladnou odpověď, můžete se začít ptát. Vyplnění jednoho záznamového archu trvá tak 5-10 minut, v závislosti na tom, jak rychle respondent odpoví a zda se u toho nerozpovídá.

V záznamovém archu máte též 3 tabulky s vysvětlením označené kurzivou, tyto tabulky slouží jako osvěta.

Další velice důležitou informací jsou počty lidí, které potřebuji, neboť výběr vzorků lidí je dán podle kvótního výběru, přičemž kvótami jsou **POHLAVÍ A VĚK!**

Pokud tedy máte za úkol vyplnit 10 standardizovaných rozhovorů, je potřeba pokud možno sehnat:

- 1 - 2 ženy ve věku 15-29 let
- 2 ženy ve věku 30-49 let
- 1 ženu ve věku 50-64 let
- 1 ženu ve věku nad 65 let včetně
- 1 muže ve věku 15-29 let
- 1-2 muže ve věku 30-49 let
- 1 muže ve věku 50-64 let
- 1 muže ve věku nad 65 let včetně

Tudíž buďto zhruba polovinu mužů a žen, anebo 6 žen a 4 muže. Ale není to nezbytně nutné, pokud se nepodaří, tak to opravdu nevádí. Pokud budete mít na vyplnění 20 záznamových archů, tak se počet potřebných osob ve věkových kategoriích dvojnásobí.

Předem Vám moc děkuji za pomoc, vážím si toho. Přeji hodně zdaru a v případě jakékoliv nejasnosti nebo dotazu, mě neváhejte kontaktovat na email: krejcimarcela@centrum.cz a nebo tel: 776854554.

Marcela Krejčí

Příloha 2: Standardizovaný rozhovor

<p>1. Slyšel/a jste někdy o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?</p> <p>☐ Ano, jen o humanitární pomoci ☐ Ano, jen o rozvojové spolupráci ☐ Ano, o obojím ☐ Ne</p> <p>TAZATEL: 1. Pokud respondent odpoví že slyšel o obojím, pokračujte následující otázkou č.2. 2. Pokud respondent odpoví, že slyšel pouze o jedné formě pomoci (rozvojové nebo humanitární) pokračujte na otázku č.3 a nebo 4., podle toho, o které z pomoci respondent slyšel 3. Pokud respondent odpoví záporně, odpověď nezapisujte (pouze si udělejte čárku na zvláštní papír), přečtěte mu/jí vysvětlení o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci (vedle pod další otázkou), poděkujte a najděte jiného respondenta.</p>	<p>2. Myslíte, že jste schopen/na rozlišit mezi humanitární pomoci a rozvojovou spoluprací?</p> <p>☐ Ano ☐ Ne</p> <p>TAZATEL: Pokud respondent odpoví na tuto otázku kladně, pokračuje se na otázku č.3 a č. 4. Pokud záporně, tazatel přečte následující vysvětlení a pokračuje na otázku č.5.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p><i>Humanitární pomoc je okamžitá pomoc poskytované lidem v oblastech zasažených přírodní katastrofou, jako jsou povodně, zemětřesení, tsunami, hurikány, sucha nebo válečným konfliktem. Na rozdíl od rozvojové spolupráce, která je následnou dlouhotrvající pomocí s cílem rozvíjet infrastrukturu jako zemědělství, zdravotnictví, školství či ekonomiku země.</i></p> </div>
<p>3. Co je podle Vás humanitární pomoc?</p> <p>☐ Netuším ☐ okamžitá pomoc v případě katastrof, epidemií, hladomoru, války ☐ pomoc po povodních, výbuších, tornádech, požárech ☐ materiální pomoc - poskytování potravin, léků, vody a přístřeší obětem katastrof ☐ zajištění základních životních potřeb ☐ finanční pomoc (příspěvek, podpora) na chudé ☐ pomoc druhým lidem, pomoc lidem v nouzi ☐ jiné _____</p> <p>TAZATEL: odpovědi nepředčítejte, pouze zakřížkujte tu/ty (lze i více odpovědí), která/é nejvíce odpovídá respondentovi či doplňte tu, která v možnostech odpovědí není. (možno více odpovědí)</p>	<p>4. Co je podle Vás rozvojová spolupráce?</p> <p>☐ Netuším ☐ dlouhodobá pomoc směřující ke zlepšení životních podmínek v chudých zemích ☐ zprostředkování vzdělání chudým dětem či dospělým ☐ poskytování zdravotní péče chudým ☐ podpora hospodářství - zemědělství a podnikání ☐ předávání znalostí a zkušeností (know-how) ☐ jiné _____</p> <p>TAZATEL: odpovědi nepředčítejte, pouze zakřížkujte tu/ty (lze i více odpovědí), která/é nejvíce odpovídá respondentovi či doplňte tu, která v možnostech odpovědí není. (možno více odpovědí)</p>
<p>5. Znáte nějakou organizaci poskytující humanitární či rozvojovou pomoc do zahraničí?</p> <p>☐ Ne, netuším ☐ Nevzpomenou si ☐ Arcidiecézní charita Olomouc ☐ Člověk v tísni ☐ ADRA ☐ UNICEF ☐ Červený kříž ☐ Charita ČR ☐ Jiné _____</p> <p>TAZATEL: odpovědi nepředčítejte, pouze zakřížkujte tu, která nejvíce odpovídá respondentovi či doplňte tu, která v možnostech odpovědí není. (možno více odpovědí)</p>	<p>6. Znáte některý z těchto projektů?</p> <p>Daruj střechu nad ☐ Ano ☐ Ne hlavou Mince denně ☐ Ano ☐ Ne Adopce na dálku ☐ Ano ☐ Ne (obecně) Skutečný dárek ☐ Ano ☐ Ne Pomáhejte s námi! ☐ Ano ☐ Ne Adopce panenek ☐ Ano ☐ Ne UNICEF</p> <p>TAZATEL: Přečtěte odpovědi a u každé z nich označte, zda tento projekt respondent zná či nikoliv.</p>

7. Můžete uvést organizaci z Olomouce, která poskytuje humanitární nebo rozvojovou pomoc do zahraničí?

- Ne
 Ano,

TAZATEL: Sem napište tu organizaci, kterou respondent uvede. Pokud respondent uvede Arcidiecézní charitu Olomouc, položte mu následující otázky (č.8 a 9), pokud nikoliv, přečtete mu vysvětlení (níže) a pokračujte na otázku č. 10.

Arcidiecézní charita Olomouc je jedinou organizací z Olomouce, která poskytuje humanitární a rozvojovou pomoc do zahraničí.

8. Ve kterých zemích podle Vás Arcidiecézní charita Olomouc působí?

- Netuším
 Postsovětská země (Ukrajina)
 Karibik (Haiti)
 Africké země (Uganda, Kongo)
 Asijské země (Indie, Mongolsko)
 Jiné _____

Arcidiecézní charita Olomouc působí na Haiti a na Ukrajině

TAZATEL: odpovědi nepředčítejte, pouze zakřížkujte tu, která nejvíce odpovídá odpovědi respondenta či doplňte tu, která v možnostech odpovědi není. (možno více odpovědí). Pokud respondent uvede jinou odpověď než Haiti a Ukrajina nebo řekne, že netuší, přečte mu vysvětlení v rámečku o tom, kde ACHO působí.

9. Znáte některý z těchto projektů Arcidiecézní charity Olomouc?

- Adopce na dálku – Haiti Ano Ne
 Daruj střechu nad hlavou Ano Ne
 Studijní fond Ukrajina Ano Ne
 Vánoční balíček Ano Ne
 Pomáhejte s námi! Ano Ne

TAZATEL: Přečtete odpovědi a u každé z nich označte, zda tento projekt respondent zná či nikoliv.

STRANA 2

10. Věnoval/a jste někdy čas, peníze nebo jiné materiální věci na nějakou formu pomoci chudým (rozvojovým) zemím? Pokud ano, uveďte jakou.

- Peníze (i DMS)
 Čas
 Oblečení
 Jiná materiální pomoc (hyg. potřeby, voda atd.)
 Pouze pomoc do ČR
 Sbírký – tříkrálová sbírka, proti rakovině, na nevidomé
 žádná pomoc
 Jiné, _____

TAZATEL: odpovědi nepředčítejte, pouze zakřížkujte tu, která nejvíce odpovídá odpovědi respondenta (možno více odpovědí) či doplňte tu, která v možnostech odpovědi není.. Pokud respondent uvede, že něco věnoval, pokračujte na následující otázku (č. 11 a 12.), v opačném případě pokračujte otázkou č. 13

11. Které organizaci jste takto přispěl/a?

- Netuším, nepamatuji se
 Arcidiecézní charita Olomouc
 Člověk v tísni
 ADRA
 UNICEF
 Červený kříž
 Charita ČR
 Jiné _____

TAZATEL: odpovědi nepředčítejte, pouze zakřížkujte tu, která nejvíce odpovídá odpovědi respondenta či doplňte tu, která v možnostech odpovědi není. (možno více odpovědí)

12. Zapojil/a jste se někdy do některého z následujících projektů?

- Adopce na dálku – Haiti Ano Ne
 Daruj střechu nad hlavou Ano Ne
 Mince denně Ano Ne
 Adopce a dálku (obecně) Ano Ne
 Skutečný dárek Ano Ne
 Vánoční balíček Ano Ne
 Pomáhejte s námi! Ano Ne
 Adopce panenek Ano Ne
 UNICEF

TAZATEL: Přečtete odpovědi a u každé z nich označte, zda se do tohoto projektu respondent zapojil či nikoliv.

13. Odkud jste se dozvěděl/a o humanitární pomoci nebo rozvojové spolupráci?

- V médiích (rádio, televize, internet)
 Na plakátech či letácích (např. v tramvaji)
 od kamarádů, známých, rodiny
 z práce, ze školy
 z kostela, z farnosti
 odjinud, uveďte _____

TAZATEL: odpovědi nepředčítejte, pouze označte tu, která nejvíce odpovídá odpovědi respondenta či doplňte tu, která v možnostech odpovědi není. (možno více odpovědí)

<p>14. Je podle Vás důležité, aby lidé měli informace o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?</p> <p>☐ důležité velmi ☐ důležité ☐ nedůležité</p> <p>TAZATEL: Odpovědi přečtěte a označte tu, kterou respondent uvede.</p>	<p>15. Myslíte si, že jste dobře informován/a o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?</p> <p>☐ Výborně ☐ Dobře ☐ málo informován/a ☐ neinformován/a</p> <p>TAZATEL: Odpovědi přečtěte a označte tu, kterou respondent uvede.</p>		
<p>16. Uvítal/a byste více informací o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci?</p> <p>☐ Ano ☐ Ne ☐ Je mi to jedno</p> <p>TAZATEL: Pokud respondent odpoví kladně pokračujte na následující otázku (č.17), pokud záporně přejděte na konec záznamového archu.</p>	<p>17. Jaký druh informací o humanitární pomoci a rozvojové spolupráci byste uvítal/a?</p> <p>☐ Kde ty peníze končí, jak je s nimi nakládáno (transparentnost) ☐ Informace o konkrétních zemích a jejich potřebách ☐ Možnosti pomoci – jak a komu, do jakých zemí ☐ Více informací o rozvojové spolupráci ☐ Informace o projektu Adopce na dálku ☐ Jiné,</p> <p>TAZATEL: odpovědi nepředčítejte, pouze označte tu, která nejvíce odpovídá odpovědi respondenta či doplňte tu, která v možnostech odpovědí není. (možno více odpovědí)</p>		
<p><i>Nyní již jen několik údajů potřebných k hromadnému třídění</i></p>			
<p>Pohlaví:</p> <p>☐ Muž ☐ Žena</p> <p>TAZATEL: odpovědi nepředčítejte, pouze zakřížkujte tu, která odpovídá skutečnosti – zda je respondent muž či žena.</p>	<p>Věk:</p> <p>☐ 15-29 ☐ 30-49 ☐ 50-64 ☐ nad 65 včetně</p> <p>TAZATEL: zakřížkujte tu, která nejvíce odpovídá odpovědi respondenta.</p>	<p>Nejvyšší dosažené vzdělání?</p> <p>☐ Základní ☐ Střední ☐ Vysokoškolské</p> <p>TAZATEL: zakřížkujte tu, která nejvíce odpovídá odpovědi respondenta.</p>	<p>DĚKUJEME VÁM ZA ZODPOVĚZENÍ OTÁZEK A PŘEJEME VÁM PĚKNÝ DEN!</p>